

Қазақстан Республикасы
Үкіметінің 2012 жылғы 23 тамызындағы
№ 1080 қаулысымен бекітілген

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
МЕМЛЕКЕТТІК ЖАЛПЫҒА МІНДЕТТІ БІЛІМ БЕРУ СТАНДАРТЫ
ЖОҒАРЫ ОҚУ ОРНЫНАН КЕЙІНГІ БІЛІМ. МАГИСТРАТУРА.
НЕГІЗГІ ЕРЕЖЕЛЕР**

ҚР МЖМБС 5.04.033 - 2012

Білім берудің тиісті деңгейлерінің мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттарын бекіту туралы

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2012 жылғы 23 тамызындағы № 1080 қаулысы

Осы қаулы 2013 жылғы 1 қыркүйектен бастап қолданысқа енгізіледі.

«Білім туралы» Қазақстан Республикасының 2007 жылғы шілдедегі Заңының 4-бабының 24) тармақшасына сәйкес Қазақстан Республикасының Үкіметі

ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:

1. Қоса беріліп отырған:

- 1) мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың мемлекеттік жалпыға міндетті стандарты;
- 2) орта білім берудің (бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім беру) мемлекеттік жалпыға міндетті стандарты;
- 3) техникалық және кәсіптік білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарты;
- 4) орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарты;
- 5) жоғары білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарты;
- 6) жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарты бекітілсін.

2. Осы қаулы ресми жариялануға тиіс және 2013 жылғы 1 қыркүйектен бастап қолданысқа енгізіледі.

Қазақстан Республикасының
Премьер-Министрі

К.Мәсімов

Жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарты

1 бөлім.

МАГИСТРАТУРА

1. Жалпы ережелер

1. Осы жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарты (бұдан әрі – стандарт) «Білім туралы» Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі Заңының негізінде әзірленді және магистратураның білім беру бағдарламаларының мазмұнына, магистранттардың білім траекториясына, білім беру құрылымы мен мазмұнына, магистранттардың дайындық деңгейін және академиялық дәрежені бағалауға қойылатын талаптарды белгілейді.

Осы стандартта мынадай терминдер мен анықтамалар пайдаланылады:

1) магистратура – тиісті мамандық бойынша «магистр» академиялық дәрежесін бере отырып:

ғылыми және педагогикалық бағыт бойынша кемінде 2 жыл нормативті оқу мерзімімен теориялық оқытудың кемінде 42 кредитін, кәсіптік практиканың кемінде 6 кредитін және ғылыми-зерттеу жұмысының кемінде 7 кредитін міндетті түрде меңгерту;

бейіндік бағыт бойынша кемінде 1 жыл нормативтік оқу мерзімімен теориялық оқытудың кемінде 18 кредитін, кәсіптік практиканың кемінде 2 кредитін және эксперименттік-зерттеу жұмысының кемінде 4 кредитін міндетті түрде меңгерту арқылы ғылыми, ғылыми-педагогикалық және басқарушы кадрларды даярлауға бағытталған жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің кәсіптік оқу бағдарламасы;

2) магистрант – магистратурада білім алушы тұлға;

3) магистрлік диссертация – тиісті ғылым саласының нақты мамандығының өзекті проблемаларының бірін магистранттың өз бетінше ғылыми зерттеуінің нәтижелерін жинақтау болып табылатын бітіру жұмысы.

2. Магистратура бағдарламаларын ведомстволық бағыныстылығы мен меншік нысанына қарамастан магистратураның тиісті мамандықтары бойынша білім беру қызметін жүргізуге құқық беретін лицензиясы бар жоғары оқу орындары жүзеге асырады.

3. Қазақстан Республикасының жоғары оқу орындары магистрлер даярлауды:

1) Қазақстан Республикасының жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім мамандықтарының жіктеуішіне;

2) осы стандартқа және магистратура мамандықтарының үлгілік оқу жоспарларына;

3) оқу жұмыс жоспарларына;

4) академиялық күнтізбеге;

5) магистранттардың жеке оқу жоспарларына;

6) пәндер бойынша оқу бағдарламаларына;

7) магистранттың жеке жұмыс жоспарына сәйкес жүзеге асырады.

4. Ғылыми, педагог және басқарушы кадрларды магистратурада даярлау екі бағытта:

1) 2 жылдық оқу мерзімімен ғылыми және педагогикалық;

2) кемінде бір жыл оқу мерзімімен бейіндік бағыттарда жүзеге асырылады.

Жоғары оқу орны магистратурада оқу мерзімін алдыңғы дайындық деңгейінің білім беру бағдарламасының бейініне сәйкес келуіне және пререквизиттердің болуына байланысты өзгерте алады.

5. Бейіндік магистратура экономика, медицина, құқық, білім, өнер, қызмет көрсету және бизнес салалары үшін кәсіптік даярлығы терең басқарушы кадрларды даярлау бойынша жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің кәсіптік оқу бағдарламаларын іске асырады.

Бизнес ортасы үшін мамандар даярлау мақсатында жоғары оқу орны MBA бағдарламасын іске асыра алады. MBA кәсіптік білім беру бағдарламасы шеңберінде мамандар даярлау мазмұны мен деңгейіне қойылатын ең төменгі талаптарды білім беру саласындағы уәкілетті орган бекітеді.

6. Ғылыми және педагогикалық магистратура жоғары, жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру жүйесі және ғылым саласы үшін ғылыми-педагогикалық даярлығы терең ғылыми және педагогикалық мамандарды даярлау бойынша жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің кәсіптік оқу бағдарламаларын іске асырады.

7. Магистратурада білім алу тек күндізгі оқу нысанында жүзеге асырылады.

8. Магистратураның білім беру бағдарламасын меңгерген және магистрлік диссертациясын көпшілік алдында қорғаған тұлғаға «магистр» академиялық дәрежесі беріледі.

9. Осы стандартты қолдану мынадай мақсаттарға жетуді көздейді:

- 1) магистранттардың даярлық деңгейіне және жоғары оқу орындарының білім беру қызметіне міндетті талаптар қою есебінен білім сапасына кепілділікті қамтамасыз ету;
- 2) білім беру қызметі субъектілерінің құқықтарын реттеу;
- 3) магистранттардың даярлығын және білім беру бағдарламаларының сапасын бағалаудың объективтілігі мен ақпараттылығын арттыру;
- 4) магистранттардың академиялық оралымдылығы үшін жағдай жасау;
- 5) Қазақстанның бірыңғай білім беру кеңістігінің жұмыс істеуін қамтамасыз ету;
- 6) «магистр» академиялық дәрежесін тағайындау туралы Қазақстан Республикасы құжаттарының халықаралық білім беру кеңістігінде және халықаралық еңбек нарығында танылуын қамтамасыз ету.

10. Магистратура мамандықтарының үлгілік оқу жоспарлары осы стандарттың ережелеріне сәйкес келуі және білім беру бағдарламаларының құрылымына, көлемі мен мазмұнына, нормативті оқу мерзімдеріне және магистранттарды даярлау деңгейіне қойылатын талаптардың жиынтығын айқындауы тиіс.

11. Жоғары оқу орнының магистратура мамандықтарының тізбесі Қазақстан Республикасының жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім мамандықтарының бекітілген жіктеуішіне сәйкес болуы тиіс.

12. Магистратура мамандықтары шеңберінде жоғары оқу орындары Ұлттық біліктілік шегіне, кәсіптік стандарттарға сәйкес, Дублин дескрипторларымен және Еуропалық біліктілік шегімен келісілген білім беру бағдарламаларын өз бетінше әзірлейді.

Білім беру бағдарламалары оқыту нәтижесіне бағдарлануы тиіс.

13. Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білімнің әрбір деңгейінің білім беру бағдарламасын аяқтағаннан кейін студенттердің алған білімінің деңгейі мен көлемін, біліктілігі, дағдысы мен құзыреттерін сипаттайтын Дублин дескрипторлары оқу нәтижелеріне, қалыптасқан құзыреттерге, сондай-ақ ECTS кредит (сынақ) бірліктерінің жалпы санына негізделеді.

2. Білім беру мазмұнына қойылатын талаптар

14. Магистратураның білім беру бағдарламасының құрылымы білім мазмұнын анықтайтын оқу және ғылыми жұмыстардың түрлерінен тұрады және олардың ара қатынасын, өлшемін және есебін көрсетеді.

15. Магистратураның білім беру бағдарламасында:

- 1) базалық және бейіндеуші пәндер циклдерін меңгеруді қамтитын теориялық оқыту;
- 2) магистранттардың практикалық даярлығы: практика, кәсіптік тағылымдама түрлері;

3) ғылыми және педагогикалық магистратура үшін магистрлік диссертацияның орындалуын қамтитын ғылыми-зерттеу жұмысы;

4) бейіндік магистратура үшін магистрлік диссертацияның орындалуын қамтитын эксперименталды-зерттеу жұмысы;

5) аралық және қорытынды аттестаттау қамтылады.

16. Білім беру бағдарламалары мамандық пен пәндердің оқу-әдістемелік кешендерінің негізінде жүзеге асырылады. Мамандық пен пәндердің оқу-әдістемелік кешендерінің нысаны, құрылымы және әзірлеу тәртібін білім беру ұйымы өзі анықтайды.

17. Барлық жұмыс түрлерінің еңбек сыйымдылығын есептеу меңгерілген материалдың көлемі бойынша жүзеге асады және оқудың нақты нәтижесіне жетуге қажетті магистранттар мен оқытушылардың еңбек шығындарының өлшем бірлігі болып табылатын кредиттермен өлшенеді.

Бұл ретте алдыңғы білім деңгейлерінде игерілген кредиттерді ескеретін жинақтаушы кредиттік жүйе қолданылады.

18. Магистранттың магистратураға түсер алдында магистратураның тиісті кәсіптік оқу бағдарламасын меңгеруге қажетті барлық пререквизиттері болуы тиіс. Қажетті пререквизиттер тізбесін жоғары оқу орны өзі анықтайды.

Қажетті пререквизиттер болмаған жағдайда магистрантқа оларды ақылы түрде меңгеруге рұқсат етіледі. Бұл жағдайда магистратурада білім алу магистрант пререквизиттерді толық меңгергеннен кейін басталады.

19. Оқу процесін кредиттік оқыту технологиясы бойынша ұйымдастыру кезінде әр оқу пәнінің көлемі кредиттің бүтін санын құрауы тиіс. Бұл ретт пән, әдетте, кемінде 2 немесе 3 кредит көлемімен бағаланады.

20. Магистратураның оқу жоспарларының барлық нысандарында оқу пәндерін кодтаудың бірыңғай жүйесі қолданылады.

21. Әрбір оқу пәнінің қайталанбайтын бір атауы болуы тиіс. Ол бір академиялық кезеңде меңгеріліп, аяқталған соң магистрант емтихан нысанындағы қорытынды бақылауды тапсырады, ал кәсіптік практиканың барлық түрлері, курстық жұмыстар (жобалар), магистранттардың ғылыми-зерттеу (эксперименталдық-зерттеу) жұмыстары бойынша дифференциалды сынақ тапсырады.

22. Магистратураның білім беру бағдарламалары пәндерді оқудың модульді жүйесі негізінде жобаланады.

23. Базалық пәндер циклі (БП) міндетті компонент пен таңдау компоненті пәндерінен тұрады.

24. Ғылыми және педагогикалық бағыттағы магистратурада БП циклінің көлемі үлгілік оқу жоспарының жалпы көлемінің 48%-ын құрайды, оның ішінде 40% міндетті компонент пәндеріне, ал 60% таңдау компоненті пәндеріне тиесілі.

Бейіндік бағыттағы магистратурада БП циклінің көлемі үлгілік оқу жоспарының жалпы көлемінің 44%-ын (оқу мерзімі 1 жыл) және 28%-ын (оқу мерзімі 1,5 жыл) құрайды, оның ішінде 62% және 50% міндетті компонент пәндеріне, ал 38% және 50% таңдау компоненті пәндеріне тиесілі.

25. Ғылыми және педагогикалық бағыттағы магистратурада бейіндеуші пәндер циклінің көлемі үлгілік оқу жоспарының жалпы көлемінің 52%-ын құрайды, оның ішінде 9%-ы міндетті компонент пәндеріне және 91%-ы таңдау компоненті пәндеріне тиесілі.

Бейіндік бағыттағы магистратурада бейіндеуші пәндер циклінің көлемі үлгілік оқу жоспарының жалпы көлемінің 56%-ын (оқу мерзімі 1 жыл) және 72%-ын (оқу мерзімі 1,5 жыл) құрайды, оның ішінде 10% және 12% міндетті компонент пәндеріне, ал 90% және 88% тиісінше таңдау компоненті пәндеріне тиесілі.

26. Міндетті компонент пәндерінің тізбесі үлгілік оқу жоспарымен анықталады. Міндетті компонент пәндерінің көлемін қысқартуға жол берілмейді.

27. Таңдау компоненті пәндерінің тізбесін жоғары оқу орны өзі анықтайды. Бұл ретте жұмыс берушілердің талаптары мен еңбек нарығының сұранысы ескеріледі.

28. Ғылыми және педагогикалық бағыттағы магистратураның білім беру бағдарламасының мазмұны 1- кестеге сәйкес белгіленеді.

1 - кесте

р/с №	Пән және қызмет түрлерінің атауы	Кредит бойынша көлемі
1		
1	Базалық пәндер (БП)	20
1)	Міндетті компонент (МК):	8
	Ғылым тарихы мен философиясы	2
	Шет тілі (кәсіби)	2*
	Педагогика	2
	Психология	2
2)	Таңдау компоненті (ТК)	12
2	Бейіндеуші пәндер	22
1)	Міндетті компонент (МК)	2
2)	Таңдау компоненті (ТК)	20
	Теориялық оқыту бойынша барлығы	42
3	Оқытудың қосымша түрлері (ОҚТ)	кемінде 13
1)	Практика (педагогикалық, ғылыми-зерттеу)	кемінде 6**
2)	Магистрлік диссертацияның орындалуын қамтитын магистранттың ғылыми-зерттеу жұмысы (МҒЗЖ)	кемінде 7
4	Қорытынды аттестаттау (ҚА)	4
1)	Кешенді емтихан (КЕ)	1
2)	Магистрлік диссертацияны ресімдеу және қорғау (МДРК)	3
	Барлығы	кемінде 59
<p><i>Ескерту:</i></p> <p>* Педагогикалық мамандықтар бойынша базалық пәндер цикліндегі шет тілі (кәсіптік) пәні бойынша кредит саны 3-еуді құрайды, тиісінше таңдауы компоненті 11 кредиттен тұрады.</p> <p>** Практикаға бөлінетін кредиттер саны жалпы еңбек сыйымдылығына кірмейді. Қажет болған жағдайда ЖОО практикаға бөлінген кредит санын көбейте алады.</p>		

29. Бейіндік бағыттағы магистратураның білім беру бағдарламасының мазмұны 2-кестеге сәйкес белгіленеді.

2 - кесте

р/с №	Пән және қызмет түрлерінің атауы	Кредит бойынша көлемі	
		Оқу мерзімі**	
		1 жыл	1,5 жыл
1	Базалық пәндер (БП)	8	10
1)	Міндетті компонент (МК)	5	5
	Шет тілі (кәсіби)	2	2
	Менеджмент	1	1
	Психология	2	2
2)	Таңдау компоненті (ТК)	3	5
2	Бейіндеуші пәндер (КП)	10	26
1)	Міндетті компонент (МК)	1	3
2)	Таңдау компоненті (ТК)	9	23
	Теориялық оқыту бойынша барлығы	18	36
3	Оқытудың қосымша түрлері (ОҚТ)	кемінде 6	кемінде 8
1)	Практика (өндірістік)*	кемінде 2	кемінде 4
2)	Магистерлік диссертацияның орындалуын қамтитын магистранттың эксперименталды- зерттеу жұмысы (МЭЗЖ)	кемінде 4	кемінде 4
4	Қорытынды аттестаттау (ҚА)	4	4
1)	Кешенді емтихан (КЕ)	1	1
2)	Магистерлік диссертацияны ресімдеу және қорғау (МДРҚ)	3	3
	Барлығы	кемінде 28	кемінде 48
<i>Ескерту:</i>			
<i>*Практикаға бөлінетін кредиттер саны жалпы еңбек сыйымдылығының көлеміне кірмейді. Қажет болған жағдайда ЖОО практикаға бөлінген кредит санын көбейте алады.</i>			
<i>**Оқу мерзімінің ұзақтығы магистранттардың бұған дейінгі дайындық деңгейіне және алған мамандығына байланысты осы стандартқа сәйкес анықталады.</i>			

30. Бейіндік магистратураны бітірген магистрант педагогикалық қызметке кәсіптік педагогикалық бейіндегі бағдарламаларды қосымша меңгеріп, негізгі дипломға қосымша тиісті куәлік берілгеннен кейін ғана жіберіледі.

31. Бейіндік магистратураны бітірген тұлғалар үшін педагогикалық бейіндегі білім беру бағдарламасының мазмұны 3-кестеге сәйкес белгіленеді.

3 - кесте

р/с№	Пәндердің және қызмет түрлерінің атауы	Кредит бойынша көлемі
1	2	3
1	Базалық пәндер (БП)	7
1)	Міндетті компонент:	5
	Ғылым тарихы мен философиясы	2
	Педагогика	3
2)	Таңдау компоненті	2
	Теориялық оқыту бойынша жалпы саны	7
2	Практика (педагогикалық)	кемінде 3*
<i>Ескерту:</i>		
<i>*Практикаға бөлінетін кредиттер саны жалпы еңбек сыйымдылығының көлеміне кірмейді. Қажет болған жағдайда ЖОО практикаға бөлінген кредит санын көбейте алады.</i>		

33. Магистратурада оқыту мемлекеттік, орыс және ағылшын тілдерінде жүргізіледі. Оқу тілін магистранттың өзі таңдайды.

34. Білім беру қызметін ұйымдастыру оқу процесін, білім беру мазмұнын жоспарлау, оқу сабақтарын жүргізу тәсілдерін, магистранттың өзіндік жұмысын, олардың оқу жетістіктерін қорытынды бақылау нысандарын таңдау арқылы жүзеге асады.

35. Білім беру мазмұнының құрылымы білім берудің есептеу-өлшегіш құралдары: оқу жоспары мен бағдарламаларына, оқу жүктемесінің көлеміне, академиялық кезеңдер ұзақтығына, академиялық сабақ түрлеріне, оқу материалының көлеміне қойылатын талаптарға сәйкес анықталады.

36. Білім беру қызметін жоспарлау мен ұйымдастыру оқу жоспарының негізінде жүзеге асады.

Оқу жоспарлары үлгілік (ҮОЖ), жеке (ЖОЖ) және жұмыстық (ОЖЖ) болып бөлінеді.

37. ҮОЖ осы стандарт негізінде магистратураның нақты мамандықтары бойынша әзірленеді және оны білім беру саласындағы уәкілетті орган бекітеді.

ҮОЖ-да міндетті компоненттің әрбір оқу пәнінің еңбек сыйымдылығы және әрбір оқу қызметінің түрі (практика, МҒЗЖ (МЭЗЖ), кешенді емтихан, магистрлік диссертацияны жазу және қорғау) кредитпен анықталады, ал оқу пәндерінің әр циклі бойынша таңдау компоненті кредиттердің жалпы санымен көрсетіледі.

38. ҮОЖ-ға қосымша жыл сайын жоғары оқу орны таңдау компонентіндегі барлық пәндердің жүйеленген, аннотацияланған тізімі болып табылатын элективті пәндер каталогын (ЭПК) жасайды.

ЭПК-де әр оқу пәнінің пререквизиттері мен постреквизиттері көрсетіледі. ЭПК магистранттарға элективті оқу пәндерін баламалы таңдау мүмкіндігін қамтамасыз етуі тиіс.

39. Мамандық бойынша ҮОЖ мен ЭПК негізінде магистрант эдвайзердің көмегімен ЖОЖ құрады. ЖОЖ әрбір магистранттың жеке білім алу траекториясын анықтайды.

ЖОЖ-ға ҮОЖ-дан міндетті компонент пәндері мен оқу әрекетінің түрлері (практикалар, МҒЗЖ (МЭЗЖ), кешенді емтихан, магистрлік диссертацияны ресімдеу және қорғау) және ЭПК-дан таңдау компоненті пәндері кіреді.

40. ОЖЖ оқу жылына мамандықтардың ҮОЖ-ы мен магистранттардың ЖОЖ-ы негізінде жасалады және оны Ғылыми кеңестің шешімі негізінде білім беру ұйымының басшысы бекітеді.

ОЖЖ-да оқу жылында оқытылатын пәндер тізбесі және олардың кредитпен санағандағы еңбексыйымдылығы, оқытылу реті, оқу сабақтарының түрлері, бақылау нысандары, сондай-ақ оқу қызметінің басқа да түрлері (практикалар, МҒЗЖ (МЭЗЖ), кешенді емтихан, магистрлік диссертацияны ресімдеу және қорғау) айқындалады.

ОЖЖ оқу сабақтарының кестесін құруға және оқытушының оқу жұмысының еңбек сыйымдылығын есептеуге негіз болады.

41. ЭПК, ЖОЖ және ОЖЖ-ның нысанын, құрылымын, әзірлеу және бекіту ретін жоғары оқу орны өзі анықтайды.

42. Барлық оқу пәндерінің мазмұны оқу бағдарламаларымен анықталады. Оқу бағдарламалары үлгілік, жұмыс және силлабус болып бөлінеді.

43. Үлгілік оқу бағдарламалары (ҮОБ) міндетті компонент пәндері бойынша әзірленеді және оларды білім беру саласындағы уәкілетті орган бекітіледі.

44. Жұмыс оқу бағдарламалары мен силлабустар (магистранттарға арналған пән бағдарламалары) оқу жоспарының барлық пәндері бойынша әзірленеді және оларды жоғары оқу орны бекітеді. Бұл ретте, оларды әзірлеу міндетті компонент пәндері бойынша үлгілік оқу бағдарламалары негізінде жүзеге асырылады, ал таңдау компонентінің пәндері бойынша жоғары оқу орны өзі әзірлейді. Жұмыс оқу бағдарламалары мен силлабустардың формасын, құрылымын, әзірлеу және бекіту тәртібін жоғары оқу орнының өзі анықтайды.

45. Магистрант ғылыми жетекшісінің көмегімен жасалатын жеке жұмыс жоспары негізінде оқиды.

46. Магистранттың жеке жұмыс жоспары оқудың толық кезеңіне жасалады және мынадай бөлімдерден тұрады:

- 1) ЖОЖ (қажет болған жағдайда жыл сайын нақтыланады);
- 2) ғылыми-зерттеу/эксперименталды-зерттеу жұмысы (тақырыбы, зерттеу бағыты, мерзімі және есеп беру нысаны);
- 3) практика (бағдарламасы, базасы, мерзімі және есеп беру нысаны);
- 4) негіздемесі мен құрылымы көрсетілген магистрлік диссертация тақырыбы;
- 5) магистрлік диссертацияны орындау жоспары;
- 6) ғылыми жарияланымдар мен тағылымдамалардан өту жоспары.

47. Магистратурадағы оқу сабақтары инновациялық технологиялар мен оқытудың интерактивті әдістерін қолдана отырып жүргізілуі тиіс.

48. Оқу процесін жоспарлау кезінде жоғары оқу орны білім беру бағдарламасы компоненттерін бөлу нормаларын осы стандартқа 1-қосымшаға (ғылыми және педагогикалық бағыттар үшін) және 2, 3-қосымшаларға (бейіндік магистратура үшін) сәйкес басшылыққа алады.

3. Білім алушылардың оқу жүктемесінің ең жоғары көлеміне қойылатын талаптар

49. Магистранттың оқу жүктемесінің көлемі оның оқу жылы ішінде әр пән немесе оқу жұмысының түрі бойынша игеретін кредит санымен өлшенеді.

50. ПОҚ оқу жүктемесін жоспарлау кредитпен немесе аудиториялық оқу сабақтарын кесте бойынша немесе оқу жұмысының басқа түрлері үшін жеке бекітілген график бойынша оқытушының магистранттармен байланыс жұмысының уақытын білдіретін академиялық сағаттармен жүзеге асырылады.

Студиялық және зертханалық сабақтардан өзге аудиториялық жұмыстың бір академиялық сағаты 50 минутқа тең. Студиялық сабақтар үшін бір академиялық сағат 75 минутқа және зертханалық сабақтар үшін 100 минутқа тең.

Магистрант практикасының барлық түрлерінің, ғылыми-зерттеу (эксперименталды-зерттеу) жұмысының және қорытынды аттестаттаудың бір академиялық сағаты 50 минутқа тең.

51. Оқу жұмысының көлемін жоспарлау кезінде бір кредит:

- 1) семестр түріндегі академиялық кезең бойындағы магистранттың аудиториялық жұмысының;
- 2) кәсіби практика кезеңіндегі магистранттың оқытушымен жұмысының;

3) ғылыми-зерттеу (эксперименталды-зерттеу) жұмысы кезеңдегі магистранттың оқытушымен жұмысының;

4) магистранттың магистерлік диссертацияны жазу және қорғау бойынша жұмысының;

5) магистранттың кешенді емтиханға дайындық және оны тапсыру кезіндегі жұмысының 15 академиялық сағатына тең екенін ескеру қажет

52. Магистранттардың оқу жүктемесі академиялық сағаттардың ұзақтығымен және оқу жұмыстарының түрлері үшін академиялық сағатпен ілесе жүретін оқу сағаттарының көлемдерімен (50 минуттық байланыс сағаттары) анықталады.

53. Аудиториялық жұмыстың бір сағаты 50, 75 немесе 100 минутқа тең болуы мүмкін. Магистранттардың аудиториялық жұмысының академиялық сағаттары тиісті МӨЖ сағаттарымен толығады, осылайша бір кредитке магистранттың семестр түріндегі академиялық кезеңінің бір аптасындағы жиынтық оқу жүктемесі 3 сағатқа тең болады.

54. Практиканың әр академиялық сағаты магистранттың қосымша жұмысының тиісті оқу сағаттарымен (50 минуттан) толықтырылады: педагогикалық практика үшін – 1 сағат, өндірістік практика үшін – 4 сағат және зерттеу практикасы үшін – 7 сағат.

55. Магистранттың ғылыми-зерттеу (эксперименталды-зерттеу) жұмысының, магистранттың магистерлік диссертацияны орындауын қоса алғанда, әрбір академиялық сағаты 7 сағаттық МӨЖ-бен толықтырылады.

56. Магистрантты қорытынды аттестаттаудың әр академиялық сағаты магистрлік диссертацияны жазу және қорғау немесе кешенді емтиханға дайындық және оны тапсыру бойынша магистранттың оқытушымен байланыс жұмысының бір сағаты (50 минут) болып табылады. Магистрантты қорытынды аттестаттаудың әр академиялық сағаты 6 сағаттық МӨЖ-бен қамтамасыз етіледі.

57. Кредиттік оқыту технологиясында магистранттардың өздігінен орындайтын жұмысының көлемі артады, ол екі түрге бөлінеді: оқытушының жетекшілігімен жүргізілетін магистранттың өзіндік жұмысы (ОМӨЖ) және магистранттың өзі орындайтын жұмысы (МӨЖ).

58. Оқытушының жетекшілігімен жүргізілетін магистранттың өзіндік жұмысы жеке график бойынша оқытушымен байланыста орындалатын магистранттың аудиториядан тыс жұмыс түрі болып табылады және жалпы оқу кестесіне енбейді. ОМӨЖ барысында оқу бағдарламасындағы анағұрлым қиын сұрақтар, үй тапсырмалары, курстық жобалар (жұмыстар) бойынша консультациялар өткізіледі, МӨЖ тапсырмаларының орындалуына бақылау жүргізіледі.

59. ОМӨЖ бен МӨЖ-дің өзіндік жұмыстың жалпы көлеміндегі арақатынасын жоғары оқу орны өзі анықтайды.

60. Дәріс пен практикалық (семинар) сабақтар кезіндегі магистранттың оқытушымен жұмысының байланыс сағаттары жиынтығында әр байланыс сағаты 2 сағат МӨЖ-бен қамтамасыз етіледі.

61. Студиялық және зертханалық сабақтар, магистранттың ғылыми-зерттеу/эксперименталды-зерттеу жұмыстары, қорытынды аттестаттау сияқты оқу жұмысының түрлері үшін МӨЖ сағаттарын жоспарлау қажеттілігін және оның көлемін жоғары оқу орны өзі белгілейді (мысалы, магистрлік диссертацияны орындау барысын бақылау үшін).

62. Оқу жылы академиялық кезеңдерден, аралық аттестаттау кезеңінен, практикалардан, демалыстардан, магистранттың ғылыми-зерттеу/эксперименталды-зерттеу жұмысынан және соңғы курста қорытынды аттестаттаудан тұрады.

63. Академиялық кезең ұзақтығы 15 апта болатын семестрден тұрады.

64. Әр академиялық кезеңнен кейінгі аралық аттестаттаудың ұзақтығы кемінде 2 аптаны құрайды.

65. Аралық аттестаттау кезеңінде барлық оқытылған пәндер бойынша қорытынды бақылау жүргізіледі және ағымдағы үлгерім бағаларын (ағымдағы және межелік бақылаулар бойынша бағалардың арифметикалық ортасы) ескере отырып, пәндердің қорытынды бағалары шығарылады.

Пән бойынша қорытынды бағада ағымдағы үлгерім бағасының үлесі 60 %-дан, ал қорытынды бақылау бағасының үлесі 30 %-дан кем болмауы тиіс.

66. Оқу жылы ішіндегі демалыс ұзақтығы соңғы курсты қоспағанда, курстарда 7 аптадан кем болмауы тиіс.

67. Магистранттардың кәсіби практикасы бекітілген академиялық күнтізбе мен магистранттың жеке жұмыс жоспарына сәйкес осы стандартпен және мамандық бойынша ҮОЖ-бен белгіленген көлемде жүргізіледі.

68. Практикалардың ұзақтығы магистранттың практика кезіндегі 30 сағатқа тең апта бойғы (5 күндік жұмыс аптасы кезінде күніне 6 сағат) нормативті жұмыс уақытын есепке ала отырып, аптамен анықталады. Апта санын шығару үшін практиканың кредитпен есептелген көлемін тиісті практика түрінің байланыс сағатымен есептелген еңбек сыйымдылығына көбейту керек және оны магистранттың апта бойғы жұмысының ұзақтығына, яғни 30 сағатқа бөлу керек.

Практиканың 1 кредитінің еңбек сыйымдылығы педагогикалық практика үшін 30 сағатты (50 минуттан), өндірістік практика үшін 75 сағатты (50 минуттан), зерттеу практикасы үшін 120 сағатты (50 минуттан) құрайды. 1 кредитке сәйкес келетін практиканың ұзақтығы аптамен есептегенде педагогикалық практика үшін 1 аптаны, өндірістік практика үшін 2,5 аптаны, зерттеу практикасы үшін 4 аптаны құрайды.

69. Магистранттарды қорытынды аттестаттау және МҒЗЖ, МЭЗЖ аптамен жоспарлау 54 сағатқа тең магистранттардың апта бойғы жұмысының нормативті уақытына (6 күндік жұмыс аптасы кезінде МӨЖ-ді қоса есептегенде күніне 9 сағат) сүйене отырып анықталады.

МҒЗЖ, МЭЗЖ бір кредитіне магистрант жұмысының 120 (15x8) сағаты, яғни 2,2 апта сәйкес келеді.

Қорытынды аттестаттаудың бір кредитіне 105 (15x7) сағат, яғни 2 апта сәйкес келеді. Оның ішінде 15 байланыс сағаты магистранттың оқытушымен жұмысына, 90 сағаты МӨЖ-ге бөлінеді.

Кешенді емтиханға дайындалуға және тапсыруға 1 кредит, яғни 2 апта бөлінеді.

Магистрлік диссертацияны ресімдеуге және қорғауға 3 кредит, яғни тиісінше 6 апта беріледі. Магистрлік диссертацияны орындау процесінің өзі алдын ала магистранттың ғылыми-зерттеу (эксперименталды-зерттеу) жұмысы барысында жүргізіледі.

70. Магистранттардың қосымша оқу қажеттіліктерін қанағаттандыру үшін, оқу жоспарларындағы академиялық айырмашылықты немесе академиялық қарызды жою үшін, игерген кредиттері өз ЖОО-да міндетті түрде қайта есепке алынатын жағдайда басқа ЖОО-да оқу пәндерін оқып-үйрену үшін, үлгерімнің орташа балын (GPA) көтеру үшін ұзақтығы кемінде 6 апта жазғы семестр (бітіруші курстан өзге курстарда) енгізілуі мүмкін.

71. Магистрлер даярлау бойынша білім беру процесінің аяқталуының негізгі өлшемі:

1) ғылыми және педагогикалық дайындық бойынша - 59-дан кем емес кредитті, оның ішінде теориялық оқытудың 42-ден кем емес кредитін, практиканың 6-дан кем емес кредитін, ғылыми-зерттеу жұмысының 7-ден кем емес кредитін игеруі;

2) бейіндік дайындық бойынша – кемінде 28 кредитті (оқу мерзімі –1 жыл) және кемінде 48 кредитті (оқу мерзімі – 1,5 жыл), оның ішінде теориялық оқытудың тиісінше кемінде 18 және 36 кредитін, практиканың тиісінше кемінде 2 және 4 кредитін, эксперименталды-зерттеу жұмысының тиісінше кемінде 4 және 4 кредитін игеруі болып табылады.

Магистратураның білім беру бағдарламасын мерзімінен бұрын меңгеріп, оған қойылатын талаптарды орындаған жағдайда магистрантқа оқу мерзіміне қарамастан «магистр» академиялық дәрежесі беріледі.

72. Бейіндік магистратураны бітірген магистрант педагогикалық бейіндегі пәндер циклін меңгеріп, педагогикалық практикадан өткен жағдайда ғана ғылыми және педагогикалық қызмет атқара алады. Осы пәндер циклі және педагогикалық практика қосымша академиялық кезең ішінде меңгеріледі, оны аяқтаған соң негізгі дипломға белгіленген үлгідегі тиісті куәлік қоса беріледі.

73. Магистратураның білім беру бағдарламасы теориялық оқудың толық курсы мен меңгерген, бірақ ғылыми-зерттеу компонентін орындамаған магистрантқа келесі оқу жылында

ақылы негізде ғылыми-зерттеу компонентінің кредиттерін қайта игеруге және диссертацияны қорғауға мүмкіндік беріледі.

74. Магистратураның білім беру бағдарламасы теориялық оқытуының толық курсын меңгерген, бірақ белгіленген мерзімде магистрлік диссертациясын қорғамаған магистрантқа магистратурада оқу мерзімі ақылы негізде ұзартылады.

75. Жоғары оқу орны магистратураның оқу процесін алынған лицензияға сәйкес ұйымдастырады және білім беру қызметін лицензиялау кезінде қойылатын біліктілік талаптарын сақтауы тиіс.

76. ЖОО білім беру қызметін тиісті материалдық-техникалық базамен, білікті профессорлар-оқытушылар құрамымен, кітапхана қорымен, Интернет және басқа да ақпараттық қорлармен, қаладан тыс жерлерден келген магистранттарды жатақханамен және басқа да қолдау қызметімен қамтамасыз етеді.

77. Материалдық-техникалық қамтамасыз етуге қойылатын талаптар:

Магистратураның білім беру бағдарламасын іске асыратын жоғары оқу орнында қолданыстағы санитарлық-техникалық нормаларға сәйкес келетін және оқу жоспарында көзделген теориялық және практикалық дайындықтың барлық түрлерін жүргізуді, сондай-ақ магистранттың ғылыми-зерттеу және эксперименталды-зерттеу жұмыстарының нәтижелі орындалуын қамтамасыз ететін материалдық-техникалық базасы (аудиториялық қор, компьютерлік сыныптар, зертханалар, құрал-жабдықпен қамтамасыз ету, қор материалдары) болуы тиіс.

78. Оқу-әдістемелік қамтамасыз етуге қойылатын талаптар:

1) Оқу процесін оқу-әдістемелік және ақпараттық қамтамасыз ету магистранттардың магистратураның білім беру бағдарламасын сапалы меңгеруіне кепілдік беруі тиіс.

2) Білім беру бағдарламасын іске асыру халықаралық ақпараттық желілерге, электронды деректер қорларына, кітапхана қорларына, компьютерлік технологияларға, оқу-әдістемелік және ғылыми әдебиеттерге еркін қол жеткізу мүмкіндігімен қамтамасыз етілуі тиіс.

3) Кітапхана қоры мен электронды және магнитті тасымалдаушылардағы оқу әдебиеттерімен қамтамасыздандыру білім беру қызметін лицензиялау кезінде қойылатын біліктілік талаптарына сәйкес келуі тиіс.

79. Практикаларды ұйымдастыруға қойылатын талаптар:

Ғылыми және педагогикалық магистратурадағы білім беру бағдарламасына практиканың екі түрі кіреді:

1) білім беру ұйымдарында өткізілетін педагогикалық практика;

2) диссертацияны орындау орны бойынша өткізілетін зерттеу практикасы.

Педагогикалық практика оқытудың практикалық дағдылары мен әдістемесін қалыптастыру мақсатында өткізіледі.

Педагогикалық практика теориялық оқыту кезеңінде оқу процесінен қол үзбей өткізіледі. Осы ретте магистранттар бакалавриатта сабақ жүргізуге тартылуы мүмкін.

Магистранттың зерттеу практикасы отандық және шетелдік ғылымның жаңа теориялық, әдіснамалық және технологиялық жетістіктерімен, ғылыми зерттеудің, эксперименталды деректерді өңдеу мен интерпретациялаудың қазіргі әдістерімен таныстыру мақсатында жүргізіледі.

Бейіндік магистратураның білім беру бағдарламасы өндірістік практиканы қамтуы тиіс.

Магистранттың өндірістік практикасы оқу процесінде алған теориялық білімін бекіту, оқып жатқан мамандығы бойынша кәсіптік қызмет дағдыларын, құзыреттері мен тәжірибесін жинақтау, сондай-ақ озық тәжірибені игеру мақсатында өткізіледі.

Зерттеу/өндірістік практиканың мазмұны диссертациялық зерттеу тақырыбымен анықталады.

80. Магистранттың ғылыми-зерттеу жұмысына қойылатын талаптар:

Ғылыми және педагогикалық магистратурадағы ғылыми-зерттеу жұмысы:

1) магистрлік диссертация қорғалатын мамандықтың негізгі проблемасына сәйкес келуі;

2) өзектілігі, ғылыми жаңалығы және практикалық маңыздылығының болуы;

3) ғылым мен практиканың қазіргі теориялық, әдістемелік, технологиялық жетістіктеріне сүйенуі;

4) ғылыми зерттеудің қазіргі әдістерін қолдану арқылы орындалуы;

5) негізгі қорғалатын ережелер бойынша ғылыми-зерттеу (әдістемелік, практикалық) бөлімдерінің болуы;

6) тиісті білім беру саласындағы алдыңғы қатарлы халықаралық тәжірибеге негізделуі тиіс.

81. Магистранттың эксперименталдық-зерттеу жұмысына қойылатын талаптар.

Бейіндік магистратурадағы эксперименталдық-зерттеу жұмысы:

1) магистрлік диссертация қорғалатын мамандықтың негізгі проблемасына сәйкес келуі;

2) ғылым мен техниканың, өндірістің қазіргі жетістіктеріне негізделуі және нақты практикалық ұсынымдарды, басқарушылық міндеттердің өзіндік шешімдерін қамтуы;

3) алдыңғы қатарлы ақпараттық технологияларды қолдана отырып орындалуы;

4) негізгі қорғалатын ережелер бойынша эксперименталды-зерттеу (әдістемелік, практикалық) бөлімдерінің болуы тиіс.

82. Ғылыми-зерттеу немесе эксперименталды-зерттеу жұмыстарының нәтижесі өтілуіне қарай әрбір академиялық кезеңнің соңында магистранттың есебі түрінде ресімделеді.

МҒЗЖ (МЭЗЖ) шеңберінде магистранттың жеке жұмыс жоспарында міндетті түрде шетелдік ғылыми тағылымдамадан өтуі қарастырылады.

83. Магистранттың ғылыми-зерттеу немесе эксперименталды-зерттеу жұмысының ең соңғы қорытындысы магистрлік диссертация болып табылады.

84. Магистрлік диссертацияның негізгі нәтижелері ең кемі бір жарияланымда және/немесе ғылыми-практикалық конференцияға қатысуында көрінуі тиіс.

85. Магистрлік диссертацияның мазмұны мен ресімделуіне, оның дайындалуы мен қорғалуына қойылатын талаптарды жоғары оқу орны өзі анықтайды.

86. Магистрлік диссертация міндетті түрде плагиатқа тексерілуден өтуі тиіс, мұндай тексерісті жүргізу қағидалары мен тәртібін жоғары оқу орнының өзі анықтайды.

87. ЖОО-ның кадрлық құрамына қойылатын талаптар лицензиялау кезінде білім беру қызметіне қойылатын біліктілік талаптарымен айқындалған.

ЖОО оқытушысы оқу жоспарлары мен оқу бағдарламаларының талаптарын ұстанған жағдайда оқу сабақтарын ұйымдастыру мен өткізудің әдіс-тәсілдері мен нысандарын, оқытудың әдістерін еркін таңдауға құқылы.

88. Магистратураға оқуға қабылданғаннан кейінгі екі айдың ішінде магистрлік диссертацияға жетекшілік жасау үшін ғылыми жетекші тағайындалады.

Ғылыми жетекші және магистранттың зерттеу тақырыбы ғылыми кеңес шешімінің негізінде ЖОО ректорының бұйрығымен бекітіледі.

Магистранттың ғылыми жетекшісінің ғылыми дәрежесінің болуы және ғылымның осы саласында (магистранттың оқу мамандығы бойынша) ғылыми зерттеулермен белсенді түрде шұғылдануы тиіс. Қажет болған жағдайда ұқсас ғылым саласы бойынша ғылыми консультанттар тағайындалады.

89. ЖОО магистранттың зерттеу нәтижелерін жариялауға көмек көрсетеді.

4. Білім алушылардың дайындық деңгейіне қойылатын талаптар

90. Оқытудың нәтижелері Дублин дескрипторларының 2-деңгейі (магистратура) негізінде анықталады және құзыреттілік арқылы көрінеді. Оқыту нәтижелері бағдарламаның барлық деңгейінде де, модульдің, жеке пәннің деңгейінде де сипатталады.

Екінші деңгейдегі дескрипторлар:

1) жоғары білім деңгейінде меңгерген, ғылыми зерттеулер контексінде идеяларды қолдану немесе өзіндік дамыту үшін негіз немесе мүмкіндік болып табылатын, дамытылып отыратын білімі мен түсінігін көрсете білу;

2) зерттеп отырған саламен байланысты контекстер мен одан да кеңірек (немесе пәнаралық) салаларда жаңа немесе белгісіз жағдайлардағы проблемаларды шешуде білімін, түсінігін және қабілетін қолдана алу;

3) білімді интеграциялау, қиындықтарды жеңе білу және толық емес немесе шектеулі ақпарат негізінде тұжырымдамалар жасау, осы тұжырымдамалар мен білімін этикалық және әлеуметтік жауапкершілікті ескере отырып қолдана білу;

4) өз қорытындыларын және білімін, олардың негіздемесін мамандарға және маман еместерге айқын және ашық хабарлау;

5) білім алуды өздігінен жалғастыру қабілеттерінің болуын көздейді.

91. Бейіндік магистратураны бітірушілердің негізгі құзыреттіліктеріне қойылатын талаптар:

1) мынадай:

- ғылыми танымның дамуындағы қазіргі үрдістер туралы;
- жаратылыстану (әлеуметтік, гуманитарлық, экономикалық) ғылымдарының әдіснамалық және философиялық өзекті проблемалары туралы;
- жаһандану процестерінің қарама-қайшылықтары мен әлеуметтік-экономикалық салдары туралы;
- әлемдік бизнес серіктестіктің экономикалық, саяси, құқықтық, мәдени және технологиялық ортасының қазіргі жай-күйі туралы;
- кәсіпорынды стратегиялық басқаруды ұйымдастыру, инновациялық менеджмент, көшбасшылық теориялары туралы;
- кәсіпорынның жұмыс істеуінің негізгі қаржылық-шаруашылық проблемалары туралы түсінігі болуы тиіс.

2) мыналарды:

- ғылыми танымның әдіснамасын;
- экономика құрылымын өзгертетін негізгі қозғаушы күштерді;
- инвестициялық ынтымақтастықтың ерекшеліктері мен ережелерін;
- ғылыми зерттеулер мен практикалық қызметті жүзеге асыруға мүмкіндік беретін кемінде бір шет тілін кәсіптік деңгейде білуі қажет;

3) мыналарды:

- кәсіптік қызметте танымның ғылыми әдістерін қолдана білуі;
- процестер мен құбылыстарды зерттеудің қолданыстағы тұжырымдамаларын, теориясы мен әдістерін сын-көзбен талдай білуі;
- әртүрлі пәндер бойынша меңгерген білімді интеграциялауы, оларды жаңа белгісіз жағдайларда аналитикалық және басқарушылық мәселелерді шешуде қолдана білуі;
- кәсіпорынның шаруашылық жұмысына микроэкономикалық талдау жүргізе алуы және оның нәтижелерін кәсіпорынды басқаруда қолдана білуі;
- маркетинг пен менеджментті ұйымдастырудың жаңа әдістерін практикада қолдана алуы;
- кәсіпорынның (фирманың) шаруашылық жұмысын ұйымдастыру мен басқарудағы қиын және қалыптан тыс жағдайларда шешім қабылдай білуі;
- экономикалық қатынастарды реттеудегі Қазақстан Республикасының заңнамалық нормаларын практикада қолдана білуі;
- жаңа проблемалар мен жағдайларды шешуде креативті ойлауы және шығармашылықпен қарауы;
- ақпараттық-аналитикалық және ақпараттық-библиографиялық жұмысты қазіргі ақпараттық технологияларды қолданып жүргізуі;
- диссертация, мақала, есеп, аналитикалық жазбалар және т.б. түрінде эксперименталды-зерттеу және аналитикалық жұмыс нәтижелерін жалпылай білуі тиіс.

4) мынадай:

- қалыпты ғылыми және кәсіптік міндеттерді шешу;
- ұйымдар мен кәсіпорындардың экономикалық қызметін ұйымдастыруда және басқаруда ғылыми талдау және практикалық мәселелерді шешу;
- менеджмент және маркетинг саласында проблемаларды зерттеу және алынған нәтижелерді кәсіпорынды басқару әдістерін жетілдіру үшін қолдану
- кәсіптік қарым-қатынас және мәдениетаралық байланыс

- шешендік өнер, өз ойын ауызша және жазбаша түрде дұрыс және логикалық ресімдеу;
- күнделікті кәсіптік қызметте және докторантурада білімін жалғастыру үшін қажет білімін кеңейту және тереңдету;
- кәсіптік қызмет саласында ақпараттық және компьютерлік технологияларды пайдалану дағдысының болуы тиіс.

5) мынадай:

- мамандық бойынша зерттеу әдіснамасы саласында;
- қазіргі әлемдік экономика проблемалары және әлемдік шаруашылық процестердегі ұлттық экономикалардың қатысуы саласында
- кәсіпорын қызметін ұйымдастыру мен басқаруда;
- әртүрлі ұйымдармен, оның ішінде мемлекеттік қызмет органдарымен өндірістік байланыстарды жүзеге асыруда;
- білімнің үнемі жаңаруын қамтамасыз ету, кәсіптік дағдыны және біліктілікті тереңдету тәсілдерінде құзыретті болуы қажет.

92. Ғылыми және педагогикалық магистратура бітірушілерінің негізгі құзыреттіліктеріне қойылатын талаптар:

1) мынадай:

- қоғамдық өмірдегі ғылым және білімнің рөлі туралы;
- ғылыми танымның дамуындағы қазіргі үрдістер туралы;
- жаратылыстану (әлеуметтік, гуманитарлық, экономикалық) ғылымдарының әдіснамалық және философиялық өзекті проблемалары туралы;
- жоғары мектеп оқытушысының кәсіби құзыреттілігі туралы;
- жаһандану процестерінің қарама-қайшылықтары мен әлеуметтік-экономикалық салдары туралы түсінігі болуы керек;

2) мыналарды:

- ғылыми танымның әдіснамасын
- ғылыми қызметті ұйымдастырудың қағидаттары мен құрылымын оқыту процесінде студенттердің танымдық қызметінің психологиясын;
- білім берудің тиімділігі мен сапасын арттырудың психологиялық әдістері мен құралдарын білуі тиіс;

3) мыналарды:

- алған білімін ғылыми зерттеулер контекстінде идеяларды қолдану немесе өзіндік дамыту үшін қолдана білуі;
- процестер мен құбылыстарды зерттеудің қолданыстағы тұжырымдамаларын, теориясы мен әдістерін сын-көзбен талдай алуы;
- әртүрлі пәндер аясында алған білімін жаңа таныс емес жағдайларда зерттеу мәселелерін шешуде интеграциялауы;
- білімді интеграциялау жолымен, толық емес немесе шектеулі ақпараттар негізінде тұжырымдама жасап, шешім қабылдай алуы;
- жоғары мектеп педагогикасы мен психологиясынан алған білімін өз педагогикалық қызметінде қолдана білуі;
- оқытудың интерактивті әдістерін қолдана білуі;
- ақпараттық-аналитикалық және ақпараттық-библиографиялық жұмысты қазіргі ақпараттық технологияларды қолданып жүргізуі;
- жаңа проблемалар мен жағдайларды шешуде креативті ойлауы және шығармашылықпен қарауы;
- ғылыми зерттеулер жүргізуге және ЖОО-да арнайы пәндер бойынша сабақ жүргізуді жүзеге асыруға мүмкіндік беретіндей кәсіптік деңгейде шет тілін еркін меңгеруі;
- диссертация, ғылыми мақала, есеп, аналитикалық жазбалар және т.б. түрінде ғылыми-зерттеу және аналитикалық жұмыс нәтижелерін жалпылай білуі тиіс.

4) мынадай:

- ғылыми-зерттеу әрекеттері, қалыпты ғылыми мәселерді шешу;
- кредиттік оқыту технологиясы бойынша білім беру және педагогикалық қызметті жүзеге асыру
- кәсіптік пәндерді оқыту әдістемесі
- білім беру процесінде қазіргі ақпараттық технологияларды қолдану
- кәсіптік қарым-қатынас және мәдениетаралық байланыс;
- шешендік өнер, өз ойын ауызша және жазбаша түрде дұрыс және логикалық тұрғыдан ресімдеу;
- күнделікті кәсіптік қызметте және докторантурада білімін жалғастыру үшін білімін кеңейту және тереңдету дағдысының болуы қажет.

5) мына:

- ғылыми зерттеулердің әдіснамасы саласында
- жоғары оқу орындарындағы ғылыми және ғылыми-педагогикалық қызмет саласында;
- қазіргі білім беру технологияларына қатысты мәселелерде кәсіптік салада ғылыми жобалар мен зерттеулерді орындауда;
- білімді үнемі жаңартуды, кәсіптік дағды мен білікті кеңейтуді қамтамасыз ету әдістерінде құзыретті болуы тиіс.

93. Магистратураның әр мамандығы бойынша арнайы құзыреттер жұмыс берушілер талаптары мен қоғамның әлеуметтік сұраныстарын ескере отырып анықталады.

94. Міндетті минимум мен жоғары оқу орны ұсынатын оқу жүктемесінің көлемі аясында алынған білім деңгейі әртүрлі бақылау түрлері арқылы қамтамасыз етіледі.

95. Магистранттардың оқу жетістіктерін бақылау және олардың оқу пәндері немесе модульдер бойынша білімін бағалауды оқу процесінің межелік кезеңдерінде (әр академиялық кезең мен оқу жылы аяқталған кезде) Офис регистратор (бөлім, сектор) жүргізеді және бақылау мен бағалау білім берудің қорытынды нәтижесіне бағдарлануы тиіс.

96. Білім алушылардың оқу жетістіктерінің тарихын Офис регистратор есепке алып отырады және магистранттардың белгіленген нысандағы транскрипінде көрінеді.

Транскрипт магистрантқа білім алудың кез келген кезеңінде оның жазбаша өтініші негізінде беріледі.

97. Магистранттардың білімін, іскерлігін, дағдысын және құзыреттерін бақылау оларды қорытынды аттестаттау кезінде жүргізіледі.

98. Магистранттарды қорытынды аттестаттау академиялық күнтізбеде және мамандықтардың оқу жоспарында қарастырылған мерзімде кешенді емтихан тапсыру және магистрлік диссертацияны қорғау нысанында өткізіледі.

99. Кешенді емтихан диссертация қорғауға дейін 1 ай қалғаннан кешіктірмей өткізіледі. Мамандық бойынша кешенді емтиханға магистратураның білім беру бағдарламасындағы бейіндеуші пәндер циклдерінің пәндері кіреді.

100. Магистрлік диссертацияны қорғау рәсімін Жоғары оқу орындарындағы білім алушылардың үлгерімін ағымдағы бақылау, аралық және қорытынды аттестаттау жүргізудің үлгі ережесіне сәйкес ЖОО-ның өзі анықтайды.

101. Магистратураның оқу бағдарламасы бойынша оқуды аяқтаған тұлғаларға «магистр» академиялық дәрежесі және қосымшасы (транскрипт) бар мемлекеттік үлгідегі диплом тапсырылады.

Жоғары оқу орны бітірушіге дипломға жалпыеуропалық қосымша (Diploma Supplement) бере алады.

**Жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің мемлекеттік
жалпыға міндетті стандартына
1-қосымша**

Ғылыми және педагогикалық магистратураның білім беру бағдарламасының компоненттерін бөлу нормасы (оқу мерзімі 2 жыл)

	Қызмет түрлері	Кредит саны	Апта саны	Жалпы сағат саны	Оның ішінде		Орташа апталық жүктеме
					аудиториялық / оқытушымен байланыстағы сағаттар	МӨЖ	
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Теориялық оқыту (1:2)	42	45	1890	630	1260	52,0
2	Магистрлік диссертацияны орындауды қоса алғанда магистранттың теоретикалық оқытудан алшақсыз ғылыми-зерттеу жұмысы (1:7)	3	-	360	45	315	
	Магистрлік диссертацияны орындауды қоса алғанда магистранттың ғылыми-зерттеу жұмысы (1:7)	4	9	480	60	420	54,5
3	Қорытынды аттестаттау (1:6)	4	8	420	60	360	52,5
	БАРЛЫҒЫ	53	62	3150	795	2355	
4	Теоретикалық оқытудан алшақсыз практика (педагогикалық) (1:1)	3	-	90	45	45	30,00
5	Практика (зерттеу) (1:7)	3	12	360	45	315	30,00
6	Демалыс		13				
7	Емтихан сессиясы		9				
	Барлығы (52 апта x 2 ж. – 8 апта= 96 апта)	59	96	3600	885	2715	

Ескерту:

- «Магистр» академиялық дәрежесін алу үшін теориялық оқытудың кемінде 42 кредитін, практиканың кемінде 6 кредитін, магистранттың ғылыми-зерттеу жұмысының кемінде 7 кредитін меңгеруі керек (мамандықтың ҮОЖ-да жоспарланған кредиттер санына қарамастан)
- Кешенді емтиханға 1 кредит, магистрлік диссертацияны ресімдеуге және қорғауға 3 кредит жоспарланады (мамандықтың ҮОЖ-да жоспарланған кредиттер санына қарамастан)
- Магистратураның барлық мамандықтары үшін кемінде 3 кредит педагогикалық, кемінде 3 кредит зерттеу практикасы белгіленеді (мамандықтың ҮОЖ-да жоспарланған кредиттер санына қарамастан)
- Бітіруші курсты есептемегенде оқу жылындағы демалыс ұзақтығы кемінде 7 аптаны құрауы тиіс. Оқу жылындағы 7 аптадан артық демалыс уақытын жоғары оқу орны өздігінен қызметтің басқа түрлеріне қайта бөле алады.
- Қызмет түрлеріне байланысты апта санын жоғары оқу орны өзгерте алады, бірақ магистранттың орташа апталық жүктемесі 57 сағаттан аспауы тиіс.
- Жазғы семестр, ОҚТ демалыс есебінен немесе академиялық күнтізбе бойынша жеке жоспарланады.
- МҒЗЖ үш кредиті оқыту процесінен қол үзбей теориялық оқытумен қатар жоспарланады (әрбір семестрге 1 кредиттен). Педагогикалық практика екінші және үшінші семестрде (барлық 3 кредит) оқыту процесінен қол үзбей теориялық оқытумен қатар жоспарланады. Қызметтің әр түрін қатар жоспарлаған жағдайда осы қызмет түрлері бойынша апталық жүктеме азайтылып, тиісінше олардың апта саны артуы тиіс, бірақ магистранттың орташа апталық жүктемесі 57 сағаттан аспауы қажет.

**Жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің мемлекеттік
жалпыға міндетті стандартына
2-қосымша**

Бейіндік магистратураның білім беру бағдарламасының компоненттерін бөлу нормасы (оқу мерзімі 1 жыл)

№	Қызмет түрлері	Кредит саны	Апта саны	Жалпы сағат саны	Оның ішінде		Орташа апталық жүктеме
					аудиториялық / оқытушымен байланыстағы сағаттар	МӨЖ	
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Теориялық оқыту (1:2)	18	15	810	270	540	54,00
2	Магистрлік диссертацияны орындауды қоса алғанда магистранттың эксперименталды-зерттеу жұмысы (1:7)	4	9	480	60	420	54,55
3	Қорытынды аттестаттау (1:6)	4	8	420	60	360	52,5
	БАРЛЫҒЫ	26	32	1740	390	1320	
4	Практика (өндірістік) (1:4)	2	5	150	30	120	30,00
5	Демалыс		4				
6	Емтихан сессиясы (2x2 апта)		3				
	БАРЛЫҒЫ (52 апта x 1 ж. - 8 апта = 44 апта)	28	44	1860	420	1440	

Ескерту:

- 1.«Магистр» академиялық дәрежесін алу үшін теориялық оқытудың кемінде 24 кредитін, өндірістік практиканың кемінде 2 кредитін, магистранттың эксперименталды-зерттеу жұмысының кемінде 2 кредитін меңгеруі керек (мамандықтың ҮОЖ-да жоспарланған кредиттер санына қарамастан)
- 2.Кешенді емтиханға 1 кредит, магистрлік диссертацияны қорғауға 3 кредит жоспарланады (мамандықтың ҮОЖ-да жоспарланған кредиттер санына қарамастан)
- 3.Магистратураның барлық мамандықтары үшін жоғары оқу орнымен кемінде 2 кредит өндірістік практика белгіленеді (мамандықтың ҮОЖ-да жоспарланған кредиттер санына қарамастан)
- 4.Қызмет түрлеріне байланысты апта саны өзгеруі мүмкін, бірақ магистранттың орташа апталық жүктемесі 57 сағаттан аспауы тиіс.
- 5.ОҚТ демалыс есебінен немесе академиялық күнтізбе бойынша жеке жоспарланады.
- 6.МЭЗЖ оқытудың басынан бастап жоспарлаған дұрыс және теориялық оқытумен немесе өндірістік практикамен қатар өткізген дұрыс. Қызметтің әр түрін қатар жоспарлаған жағдайда осы қызмет түрлері бойынша апталық жүктеме азайтылып, тиісінше олардың апта саны артуы тиіс, бірақ магистранттың орташа апталық жүктемесі 57 сағаттан аспауы қажет.

**Жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің мемлекеттік
жалпыға міндетті стандартына
3-қосымша**

Бейіндік магистратураның білім бағдарламасының компоненттерін бөлу нормасы (оқу мерзімі 1,5 жыл)

№	Қызмет түрлері	Кредит саны	Апта саны	Жалпы сағат саны	Оның ішінде		Орташа апталық жүктеме
					аудиториялық / оқытушымен байланыстағы сағаттар	МӨЖ	
	2	3	4	5	6	7	8
1	Теориялық оқыту (1:2)	36	30	1620	540	1080	54,00
2	Магистрлік диссертацияны орындауды қоса алғанда магистранттың эксперименталды-зерттеу жұмысы (1:7)	4	9	480	60	420	54,55
3	Қорытынды аттестаттау (1:6)	4	8	420	60	360	52,5
	БАРЛЫҒЫ	44	47	2520	660	1860	
4	Практика (өндірістік) (1:4)	4	10	300	60	240	30,00
5	Демалыс		11				
6	Емтихан сессиясы (3x2 апта)		6				
	БАРЛЫҒЫ (52 апта + 22 апта. =74 апта)	48	74	2820	720	2100	

Ескерту:

- 1.«Магистр» академиялық дәрежесін алу үшін теориялық оқытудың кемінде 36 кредитін, өндірістік практиканың кемінде 4 кредитін, магистранттың эксперименталды-зерттеу жұмысының кемінде 4 кредитін меңгеруі керек (мамандықтың ҮОЖ-да жоспарланған кредиттер санына қарамастан)
- 2.Кешенді емтиханға 1 кредит, магистрлік диссертацияны қорғауға 3 кредит жоспарланады (мамандықтың ҮОЖ-да жоспарланған кредиттер санына қарамастан)
- 3.Магистратураның барлық мамандықтары үшін жоғары оқу орнымен кемінде 4 кредит өндірістік практика белгіленеді (мамандықтың ҮОЖ-да жоспарланған кредиттер санына қарамастан).
- 4.Қызмет түрлеріне байланысты апта саны өзгеруі мүмкін, бірақ магистранттың орташа апталық жүктемесі 57 сағаттан аспауы тиіс.
- 5.Жазғы семестр, ОҚТ демалыс есебінен немесе академиялық күнтізбе бойынша жеке жоспарланады.
- 6.Оқу жылындағы демалыс ұзақтығы, бітіруші курсты есептемегенде, 7 аптадан кем болмауы қажет. Оқу жылындағы 7 аптадан артық демалыс уақытын жоғары оқу орны өздігінен қызметтің басқа түрлеріне қайта бөле алады.
- 7.МЭЗЖ оқытудың басынан бастап жоспарлаған дұрыс және теориялық оқытумен немесе өндірістік практикамен қатар өткізген дұрыс. Қызметтің әр түрін қатар жоспарлаған жағдайда осы қызмет түрлері бойынша апталық жүктеме азайтылып тиісінше олардың апта саны артуы тиіс, бірақ магистранттың орташа апталық жүктемесі 57 сағаттан аспауы қажет.

**Утвержден
Постановлением Правительства
Республики Казахстан
от 23 августа 2012 года № 1080**

**ГОСУДАРСТВЕННЫЙ ОБЩЕОБЯЗАТЕЛЬНЫЙ СТАНДАРТ
ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН ПОСЛЕВУЗОВСКОЕ
ОБРАЗОВАНИЕ. МАГИСТРАТУРА. ОСНОВНЫЕ ПОЛОЖЕНИЯ**

ГОСО РК 5.04.033 - 2012

Астана, 2012

Об утверждении государственных общеобязательных стандартов образования соответствующих уровней образования

Постановление Правительства Республики Казахстан от 23 августа 2012 года № 1080

Настоящее постановление вводится в действие с 1 сентября 2013 года.

В соответствии с подпунктом 24) статьи 4 Закона Республики Казахстан от 27 июля 2007 года «Об образовании» Правительство Республики Казахстан

ПОСТАНОВЛЯЕТ

1. Утвердить прилагаемые:

- 1) государственный общеобязательный стандарт дошкольного воспитания и обучения;
- 2) государственный общеобязательный стандарт среднего образования (начального, основного среднего, общего среднего образования);
- 3) государственный общеобязательный стандарт технического и профессионального образования;
- 4) государственный общеобязательный стандарт послесреднего образования;
- 5) государственный общеобязательный стандарт высшего образования;
- 6) государственный общеобязательный стандарт послевузовского образования.

2. Настоящее постановление подлежит официальному опубликованию и вводится в действие с 1 сентября 2013 года.

Премьер-Министр
Республики Казахстан

К. Масимов

Государственный общеобязательный стандарт послевузовского образования

Раздел 1.

МАГИСТРАТУРА

1. Общие положения

1. Настоящий государственный общеобязательный стандарт послевузовского образования (далее - Стандарт) разработан в соответствии с Законом Республики Казахстан от 27 июля 2007 года «Об образовании», устанавливает требования к содержанию образовательных программ магистратуры, образовательной траектории магистрантов, структуре и содержанию образования, оценке уровня подготовленности магистрантов и академической степени.

В настоящем стандарте применяются термины и определения:

1) магистратура - профессиональная учебная программа послевузовского образования, направленная на подготовку научных, научно-педагогических и управленческих кадров с присуждением академической степени «магистр» по соответствующей специальности:

- при научном и педагогическом направлении с нормативным сроком обучения 2 года и обязательным освоением не менее 42 кредитов теоретического обучения, не менее 6 кредитов практики и не менее 7 кредитов научно-исследовательской работы;

- при профильном направлении с нормативным сроком обучения не менее 1 года и обязательным освоением не менее 18 кредитов теоретического обучения, не менее 2 кредитов практики и не менее 4 кредитов экспериментально-исследовательской работы;

2) магистрант - лицо, обучающееся в магистратуре;

3) магистерская диссертация - выпускная работа, представляющая собой обобщение результатов самостоятельного научного исследования магистрантом одной из актуальных проблем конкретной специальности соответствующей отрасли науки.

2. Образовательные программы магистратуры реализуются вузами, имеющими лицензию на право ведения образовательной деятельности по соответствующим специальностям магистратуры, независимо от ведомственной подчиненности и формы собственности.

3. Вузы Республики Казахстан осуществляют подготовку магистров в соответствии с:

1) Классификатором специальностей высшего и послевузовского образования Республики Казахстан;

2) настоящим Стандартом и типовыми учебными планами специальностей магистратуры;

3) рабочими учебными планами;

4) академическим календарем;

5) индивидуальными учебными планами магистрантов;

6) учебными программами по дисциплинам;

7) индивидуальным планом работы магистранта.

4. Подготовка научных, педагогических и управленческих кадров в магистратуре осуществляется по двум направлениям:

1) научному и педагогическому со сроком обучения 2 года;

2) профильному со сроком обучения не менее 1 года.

Срок обучения в магистратуре может корректироваться вузом самостоятельно в зависимости от соответствия профиля образовательной программы предшествующего уровня подготовки и наличия пререквизитов.

5. Профильная магистратура реализовывает профессиональные учебные программы послевузовского образования по подготовке управленческих кадров для отраслей экономики, медицины, права, образования, искусства, сферы услуг и бизнеса, обладающих углубленной профессиональной подготовкой.

С целью подготовки специалистов для бизнес среды вуз может реализовывать программы МВА. Требования к минимуму содержания и уровню подготовки специалистов в рамках образовательных профессиональных программ МВА утверждаются уполномоченным органом в области образования.

6. Научная и педагогическая магистратура реализовывает профессиональные учебные программы послевузовского образования по подготовке научных и педагогических кадров для системы высшего, послевузовского образования и научной сферы, обладающих углубленной научно-педагогической подготовкой.

7. Обучение в магистратуре осуществляется только по очной форме.

8. Лицам, освоившим образовательные программы магистратуры и публично защитившим магистерскую диссертацию, присуждается академическая степень «магистр».

9. Применение настоящего Стандарта предусматривает достижение следующих целей:

1) обеспечение гарантии качества образования за счет предъявления обязательных требований к уровню подготовки магистрантов и образовательной деятельности вузов;

2) упорядочение прав субъектов образовательной деятельности;

3) повышение объективности и информативности оценки подготовки магистрантов и качества образовательных программ;

4) создание условий для академической мобильности магистрантов;

5) обеспечение функционирования единого образовательного пространства Казахстана;

6) обеспечение признания документов Республики Казахстан о присуждении академической степени «магистр» в международном образовательном пространстве и на международном рынке труда.

10. Типовые учебные планы специальностей магистратуры должны соответствовать положениям настоящего Стандарта и определять совокупность требований к структуре, объему и содержанию образовательных программ магистратуры, нормативным срокам обучения и уровню подготовки магистрантов.

11. Перечень специальностей магистратуры вуза должен соответствовать утвержденному Классификатору специальностей высшего и послевузовского образования Республики Казахстан.

12. В рамках специальности магистратуры вузом самостоятельно разрабатываются различные образовательные программы в соответствии с Национальной рамкой квалификаций, профессиональными стандартами и согласованные с Дублинскими дескрипторами и Европейской рамкой квалификации.

Образовательные программы должны быть ориентированы на результат обучения.

13. Дублинские дескрипторы, представляющие собой описание уровня и объема знаний, умений, навыков и компетенций, приобретенных студентами по завершении образовательной программы каждого уровня (ступени) высшего и послевузовского образования, базируются на результатах обучения, сформированных компетенциях, а также общем количестве кредитных (зачетных) единиц ECTS.

2. Требования к содержанию образования

14. Структура образовательной программы магистратуры формируется из различных видов учебной и научной работы, определяющих содержание образования, и отражает их соотношение, измерение и учет.

15. Образовательная программа магистратуры содержит:

- 1) теоретическое обучение, включающее изучение циклов базовых и профилирующих дисциплин;
- 2) практическую подготовку магистрантов: различные виды практик, профессиональных стажировок;
- 3) научно-исследовательскую работу, включающую выполнение магистерской диссертации, – для научной и педагогической магистратуры;
- 4) экспериментально-исследовательскую работу, включающую выполнение магистерской диссертации, – для профильной магистратуры;
- 5) промежуточные и итоговую аттестации.

16. Реализация образовательных программ осуществляется на основе учебно-методических комплексов специальности и дисциплин. Форма, структура и порядок разработки учебно-методических комплексов специальностей и дисциплин определяются организацией образования самостоятельно.

17. Учет трудоемкости всех видов работ осуществляется по объему освоенного материала и измеряется в кредитах, являющихся единицами измерения трудозатрат магистрантов и преподавателей, необходимых для достижения конкретных результатов обучения.

При этом действует накопительная кредитная система, учитывающая кредиты, освоенные на предыдущих уровнях образования.

18. На «входе» магистрант должен иметь все пререквизиты, необходимые для освоения соответствующей профессиональной учебной программы магистратуры. Перечень необходимых пререквизитов определяется высшим учебным заведением самостоятельно.

При отсутствии необходимых пререквизитов магистранту разрешается их освоить на платной основе. В данном случае обучение в магистратуре начинается после полного освоения магистрантом пререквизитов.

19. При организации учебного процесса по кредитной технологии обучения объем каждой учебной дисциплины должен составлять целое число кредитов. При этом дисциплина, как правило, оценивается объемом не менее 2 или 3 кредитов.

20. Во всех формах учебных планов магистратуры используется единая система кодировки учебных дисциплин.

21. Каждая учебная дисциплина должна носить одно неповторяющееся название. Она должна осваиваться в одном академическом периоде, по завершении которого магистранты сдают итоговый контроль в форме экзамена за исключением всех видов профессиональных практик, курсовых работ (проектов), научно-исследовательской (экспериментально-исследовательской) работы магистрантов, по которым они сдают дифференцированный зачет.

22. Образовательные программы магистратуры проектируются на основании модульной системы изучения дисциплин.

23. Цикл базовых дисциплин (БД) состоит из дисциплин обязательного компонента и компонента по выбору.

24. В магистратуре научного и педагогического направления объем дисциплин цикла БД составляет 48 % от общего объема дисциплин типового учебного плана, из них 40 % отводится на дисциплины обязательного компонента и 60 % - на дисциплины компонента по выбору.

В магистратуре профильного направления объем дисциплин цикла БД составляет 44 % (со сроком обучения 1 год) и 28 % (со сроком обучения 1,5 года) от общего объема

дисциплин типового учебного плана, из них 62 % и 50 % соответственно отводится на дисциплины обязательного компонента и 38 % и 50 % соответственно – на дисциплины компонента по выбору.

25. В магистратуре научного и педагогического направления объем цикла профилирующих дисциплин (ПД) составляет 52 % от общего объема дисциплин типового учебного плана, из них 9 % отводится на дисциплины обязательного компонента и 91 % - на дисциплины компонента по выбору.

В магистратуре профильного направления объем дисциплин цикла ПД составляет 56 % (со сроком обучения 1 год) и 72 % (со сроком обучения 1,5 года) от общего объема дисциплин типового учебного плана, из них 10 % и 12 % соответственно отводится на дисциплины обязательного компонента и 90 % и 88 % соответственно – на дисциплины компонента по выбору.

26. Перечень дисциплин обязательного компонента определяется типовым учебным планом. Не допускается сокращение объема дисциплин обязательного компонента.

27. Перечень дисциплин компонента по выбору определяется вузом самостоятельно. При этом учитываются ожидания работодателей и потребности рынка труда.

28. Содержание образовательной программы магистратуры по научному и педагогическому направлению устанавливаются в соответствии с таблицей 1.

Таблица 1

№ п/п	Наименование дисциплин и видов деятельности	Объем в кредитах
1	2	3
1	Базовые дисциплины (БД)	20
1)	Обязательный компонент (ОК):	8
	История и философия науки	2
	Иностранный язык (профессиональный)	2*
	Педагогика	2
	Психология	2
2)	Компонент по выбору (КВ)	12
2	Профилирующие дисциплины (ПД)	22
1)	Обязательный компонент (ОК)	2
2)	Компонент по выбору (КВ)	20
	Итого теоретического обучения	42
3	Дополнительные виды обучения (ДВО)	не менее 13
1)	Практика (педагогическая, исследовательская)	не менее 6**
2)	Научно-исследовательская работа магистранта, включая выполнение магистерской диссертации (НИРМ)	не менее 7
4	Итоговая аттестация (ИА)	4
1)	Комплексный экзамен (КЭ)	1
2)	Оформление и защита магистерской диссертации (ОиЗМД)	3
	Итого	не менее 59
<i>Примечание:</i>		
<i>* По педагогическим специальностям количество кредитов по иностранному языку (профессиональный) в цикле базовых дисциплин составляет 3 кредита, соответственно компонент по выбору – 11 кредитов.</i>		
<i>** Количество кредитов, выделяемых на практику, не входит в общую трудоемкость.</i>		
<i>В случае необходимости вуз может увеличить число кредитов, выделяемых на практику.</i>		

29. Содержание образовательной программы магистратуры по профильному направлению устанавливается в соответствии с таблицей 2.

Таблица 2

№ п/п	Наименование дисциплин и видов деятельности	Объем в кредитах	
		Срок обучения**	
1	2	3	
		1 год	1,5 года
1	Базовые дисциплины (БД)	8	10
1)	Обязательный компонент (ОК):	5	5
	Иностранный язык (профессиональный)	2	2
	Менеджмент	1	1
	Психология	2	2
2)	Компонент по выбору (КВ)	3	5
2	Профилирующие дисциплины (ПД)	10	26
1)	Обязательный компонент (ОК)	1	3
2)	Компонент по выбору (КВ)	9	23
	Итого теоретического обучения	18	36
3	Дополнительные виды обучения (ДВО)	не менее 6	не менее 8
1)	Практика (производственная)	не менее 2	не менее 4
2)	Экспериментально-исследовательская работа магистранта, включая выполнение магистерской диссертации (ЭИРМ)	не менее 4	не менее 4
4	Итоговая аттестация (ИА)	4	4
1)	Комплексный экзамен (КЭ)	1	1
2)	Оформление и защита магистерской диссертации (ОиЗМД)	3	3
	Итого	не менее 28	не менее 48

Примечание:

*Количество кредитов, выделяемых на практику, не входит в общую трудоемкость.

В случае необходимости вуз может увеличить число кредитов, выделяемых на практику.

**Продолжительность обучения определяется настоящим Стандартом в зависимости от предшествующего уровня подготовки магистрантов и специальности

30. Магистр, окончивший профильную магистратуру, допускается к педагогической деятельности после дополнительного освоения программ педагогического профиля, по завершении которого ему выдается соответствующее свидетельство к основному диплому.

31. Содержание образовательной программы педагогического профиля для лиц, окончивших профильную магистратуру, устанавливается в соответствии с таблицей 3.

Таблица 3

№ п/п	Наименование дисциплин и видов деятельности	Объем в кредитах
1	2	3
1	2	3
1	Базовые дисциплины (БД)	7
1)	Обязательный компонент:	5
	История и философия науки	2
	Педагогика	3
2)	Компонент по выбору	2
	Итого теоретического обучения	7
2	Практика (педагогическая)?	не менее 3*
<i>Примечание:</i>		
<i>Количество кредитов, выделяемых на практику, не входит в общую трудоемкость. В случае необходимости вуз может увеличить число кредитов, выделяемых на практику.</i>		

33. Обучение в магистратуре осуществляется на государственном, русском и английском языках. Язык обучения выбирается магистрантом самостоятельно.

34. Организация образовательной деятельности осуществляется посредством планирования учебного процесса, содержания образования, выбора способов проведения учебных занятий, самостоятельной работы магистрантов, форм итогового контроля их учебных достижений.

35. Структура содержания образования определяется в соответствии с установленными требованиями к учетно-измерительным инструментам образования: учебным планам и программам, объему учебной нагрузки, продолжительности академических периодов, видам академических занятий, объему учебного материала и др.

36. Планирование и организация образовательной деятельности осуществляются на основе учебных планов.

Учебные планы подразделяются на типовые (ТУПл), индивидуальные (ИУП) и рабочие (РУП).

37. ТУПл разрабатываются по конкретным специальностям магистратуры на основе настоящего Стандарта и утверждаются уполномоченным органом в области образования.

В ТУПл определяется трудоемкость каждой учебной дисциплины обязательного компонента и каждого вида учебной деятельности (практики, НИРМ (ЭИРМ), комплексного экзамена, написания и защиты магистерской диссертации в кредитах, а компонент по выбору по каждому циклу учебных дисциплин указывается общим количеством кредитов.

38. В дополнение к ТУПл ежегодно вузом разрабатывается каталог элективных дисциплин (КЭД), который представляет собой систематизированный аннотированный перечень всех дисциплин компонента по выбору.

В КЭД отражают пререквизиты и постреквизиты каждой учебной дисциплины. КЭД должен обеспечивать магистрантам возможность альтернативного выбора элективных учебных дисциплин.

39. На основе ТУПл и КЭД по специальности магистрант с помощью эдвайзера составляются ИУП. ИУП определяет индивидуальную образовательную траекторию каждого магистранта.

В ИУП включаются дисциплины обязательного компонента и виды учебной деятельности (практики, НИРМ (ЭИРМ), комплексный экзамен, оформление и защита магистерской диссертации из ТУПл и дисциплины компонента по выбору из КЭД.

40. РУП разрабатывается на учебный год на основе ТУПл специальности и ИУПов магистрантов и утверждается руководителем организации образования на основании решения ученого совета.

В РУПе определяется перечень дисциплин на учебный год и их трудоемкость в кредитах, порядок изучения, виды учебных занятий и формы контроля, а также другие виды учебной деятельности (практики, НИРМ (ЭИРМ), комплексный экзамен, оформление и защита магистерской диссертации).

РУП служит основой для составления расписания занятий и расчета трудоемкости учебной работы преподавателя.

41. Форма, структура, порядок разработки и утверждения КЭД, ИУП и РУП определяются вузом самостоятельно.

42. Содержание всех учебных дисциплин определяется учебными программами. Учебные программы подразделяются на типовые, рабочие и силлабусы.

43. Типовые учебные программы (ТУПр) разрабатываются по дисциплинам обязательного компонента и утверждаются уполномоченным органом в области образования.

44. Рабочие учебные программы и силлабусы (программы дисциплин для магистрантов) разрабатываются по всем дисциплинам учебного плана и утверждаются высшим учебным заведением. При этом, их разработка по дисциплинам обязательного компонента осуществляется на основе ТУПр, а по дисциплинам компонента по выбору – вузом самостоятельно. Форма, структура, порядок разработки и утверждения рабочих учебных программ и силлабусов определяются высшим учебным заведением самостоятельно.

45. Магистрант обучается на основе индивидуального плана работы, который составляется под руководством научного руководителя.

46. Индивидуальный план работы магистранта составляется на весь период обучения и включает следующие разделы:

- 1) ИУП (при необходимости может ежегодно уточняться);
- 2) научно-исследовательская/ экспериментально-исследовательская работа (тема, направление исследования, сроки и форма отчетности);
- 3) практика (программа, база, сроки и форма отчетности);
- 4) тема магистерской диссертации с обоснованием и структурой;
- 5) план выполнения магистерской диссертации;
- 6) план научных публикаций, стажировок.

47. Учебные занятия в магистратуре должны проводиться с использованием инновационных технологий и интерактивных методов обучения.

48. При планировании учебного процесса вуз руководствуется нормами распределения компонентов образовательной программы магистратуры согласно приложению 1 (для научного и педагогического направления) и приложениям 2 и 3 (для профильной магистратуры) к настоящему Стандарту.

3. Требования к максимальному объему учебной нагрузки обучающихся

49. Объем учебной нагрузки магистранта измеряется в кредитах, осваиваемых им в течение учебного года по каждой учебной дисциплине или виду учебной работы.

50. Планирование учебной нагрузки ППС осуществляется в кредитах или в академических часах, представляющих собой время контактной работы преподавателя с магистрантом по расписанию на аудиторных учебных занятиях или по отдельно утвержденному графику для других видов учебной работы.

Один академический час аудиторной работы равен 50 минутам. Исключение составляют студийные и лабораторные занятия, где академический час равен соответственно 75 минутам – для студийных занятий или 100 минутам – для лабораторных занятий.

Один академический час всех видов практики, научно-исследовательской (экспериментально-исследовательской) работы и итоговой аттестации магистрантов равен 50 минутам.

51. При планировании объема учебной работы исходят из того, что один кредит равен 15 академическим часам:

- 1) аудиторной работы магистранта на протяжении академического периода в виде семестра;
- 2) работы магистранта с преподавателем в период профессиональной практики;
- 3) работы магистранта с преподавателем в период научно-исследовательской (экспериментально-исследовательской) работы магистранта;
- 4) работы магистранта по написанию и защите магистерской диссертации;
- 5) работы магистранта по подготовке и сдаче комплексного экзамена.

52. Учебная нагрузка магистрантов определяется продолжительностью академического часа и объемом учебных часов (контактных часов по 50 минут), сопровождающих академические часы для разных видов учебной работы.

53. Один академический час аудиторной работы может быть равен 50, 75 или 100 минутам. Академические часы аудиторной работы магистранта дополняются соответствующим числом часов СРМ таким образом, что на один кредит суммарная учебная нагрузка магистранта в неделю на протяжении академического периода в виде семестра равна 3 часам.

54. Каждый академический час практики сопровождается соответствующим числом часов (по 50 мин.) дополнительной работы магистранта: 1 часом – для педагогической практики, 4 часами – для производственной практики и 7 часами – для исследовательской практики.

55. Каждый академический час научно-исследовательской (экспериментально-исследовательской) работы магистранта, включая выполнение магистерской диссертации, сопровождается 7 часами СРМ.

56. Каждый академический час итоговой аттестации магистранта представляет собой один час (50 минут) контактной работы магистранта с преподавателем по написанию и защите магистерской диссертации или работы магистранта с преподавателем по подготовке и сдаче комплексного экзамена. Каждый академический час итоговой аттестации магистранта сопровождается 6 часами СРМ.

57. При кредитной технологии обучения увеличивается объем самостоятельной работы, выполняемой магистрантами, которая подразделяется на два вида – на самостоятельную работу магистранта под руководством преподавателя (СРМП) и на ту часть, которая магистрантами выполняется полностью самостоятельно (СРМ).

58. Самостоятельная работа магистранта под руководством преподавателя является внеаудиторным видом работы магистранта, которая выполняется им в контакте с преподавателем по отдельному графику, который не входит в общее расписание учебных занятий. В ходе СРМП проводятся консультации по наиболее сложным вопросам учебной программы, выполнению домашних заданий, курсовых проектов (работ), контроль заданий СРМ.

59. Соотношение между СРМП и СРМ в общем объеме самостоятельной работы определяется вузом самостоятельно.

60. В совокупности контактные часы работы магистранта с преподавателем в период лекций и практических (семинарских) занятий сопровождаются 2 часами СРМ на каждый контактный час.

61. Для таких видов учебной работы, как студийные и лабораторные занятия, научно-исследовательская/экспериментально-исследовательская работа магистранта, итоговая аттестация, необходимость планирования СРМП и ее объем устанавливаются вузом самостоятельно (например, для контроля хода выполнения магистерской диссертации).

62. Учебный год в магистратуре состоит из академических периодов, периода промежуточной аттестации, практик, каникул, научно-исследовательской (экспериментально-исследовательской) работы магистранта и на выпускном курсе – итоговой аттестации.

63. Академический период представляет собой семестр продолжительностью 15 недель.

64. Продолжительность промежуточной аттестации после каждого академического периода составляет не менее 2 недель.

65. В период промежуточной аттестации проводится итоговый контроль по всем изученным дисциплинам и с учетом оценок текущей успеваемости (среднее арифметическое оценок текущего и рубежных контролей) выводятся итоговые оценки по дисциплинам.

В итоговой оценке по дисциплине доля оценки текущей успеваемости должна составлять не менее 60 %, а доля оценки итогового контроля – не менее 30 %.

66. Продолжительность каникул в течение учебного года должна составлять не менее 7 недель за исключением выпускного курса.

67. Профессиональная практика магистрантов проводится в соответствии с утвержденным академическим календарем и индивидуальным планом работы магистранта в объеме, установленном настоящим Стандартом и ТУПл по специальности.

68. Продолжительность практик определяется в неделях, исходя из нормативного времени работы магистранта на практике в течение недели, равного 30 часам (6 часов в день при 5-дневной рабочей неделе). Для вычисления количества недель объем практики в кредитах умножается на трудоемкость соответствующего вида практики в контактных часах и делится на продолжительность работы магистранта на практике в течение недели, то есть на 30 часов.

Трудоемкость 1 кредита практики составляет 30 часов (по 50 мин.) для педагогической практики, 75 часов (по 50 мин.) для производственной практики и 120 часов (по 50 мин.) для исследовательской практики. Продолжительность практики на 1 кредит в неделях составляет: 1 неделя – для педагогической практики, 2,5 недели – для производственной практики и 4 недели – для исследовательской практики.

69. Планирование итоговой аттестации магистрантов и НИРМ, ЭИРМ в неделях определяется исходя из нормативного времени работы магистрантов в течение недели, равного 54 часам (9 часов в день, включая СРМ, при 6-дневной рабочей неделе).

Одному кредиту НИРМ, ЭИРМ соответствует 120 (15x8) часов работы магистранта, т.е. 2,2 недели.

Одному кредиту итоговой аттестации соответствует 105 (15x7) часов, т.е. 2 недели. Из них 15 контактных часов работы магистранта с преподавателем и 90 часов СРМ.

На подготовку и сдачу комплексного экзамена отводится 1 кредит, т.е. 2 недели.

На оформление и защиту магистерской диссертации отводится 3 кредита, т.е. соответственно 6 недель. Сам процесс выполнения магистерской диссертации осуществляется заблаговременно в ходе научно-исследовательской (экспериментально-исследовательской) работы магистранта.

70. Допускается введение летнего семестра за исключением выпускного курса продолжительностью не менее 6 недель для удовлетворения потребностей в дополнительном обучении, ликвидации академической задолженности или разницы в учебных планах, изучения учебных дисциплин и освоения кредитов магистрантами в других вузах с обязательным их перезачетом в своем вузе, повышения среднего балла успеваемости (GPA).

71. Основным критерием завершения образовательного процесса по подготовке магистров является освоение магистрантом:

1) при научной и педагогической подготовке – не менее 59 кредитов, из них не менее 42 кредитов теоретического обучения, не менее 6 кредитов практики, не менее 7 кредитов научно-исследовательской работы;

2) при профильной подготовке - не менее 28 кредитов (со сроком обучения 1 год) и не менее 48 кредитов (со сроком обучения 1,5 года), из них соответственно не менее 18 и 36

кредитов теоретического обучения, не менее 2 и 4 кредитов практики, не менее 4 и 4 кредитов экспериментально-исследовательской работы.

В случае досрочного освоения образовательной программы магистратуры и выполнения предусмотренных к ней требований, магистранту присуждается академическая степень «магистр» независимо от срока обучения.

72. Магистр, окончивший профильную магистратуру, может заниматься научной и педагогической деятельностью только в случае освоения им цикла дисциплин педагогического профиля и прохождения педагогической практики. Данный цикл дисциплин и педагогическая практика осваиваются в течение дополнительного академического периода, по завершении которого ему выдается соответствующее свидетельство установленного образца к основному диплому.

73. Магистранту, освоившему полный курс теоретического обучения образовательной программы магистратуры, но не выполнившему научно-исследовательскую компоненту, предоставляется возможность повторно освоить кредиты исследовательской компоненты и защитить диссертацию в следующем учебном году на платной основе.

74. Магистранту, освоившему полный курс теоретического обучения образовательной программы магистратуры, но не защитившему в установленный срок магистерскую диссертацию, продлевается срок обучения в магистратуре на платной основе.

75. Вуз организует учебный процесс в магистратуре в соответствии с полученной лицензией и должен соблюдать квалификационные требования, предъявляемые при лицензировании образовательной деятельности.

76. Вуз обеспечивает образовательную деятельность соответствующей материально-технической базой, квалифицированным профессорско-преподавательским составом, библиотечным фондом, доступом к Интернет и другим информационным ресурсам, общежитием для иногородних магистрантов и другими службами поддержки.

77. Требования к материально-техническому обеспечению:

Вуз, реализующий образовательные программы магистратуры, должен располагать материально-технической базой (аудиторный фонд, компьютерные классы, лаборатории, приборное обеспечение, фондовые материалы), соответствующей действующим санитарно-техническим нормам и обеспечивающей проведение всех видов теоретической и практической подготовки, предусмотренных учебным планом, а также эффективное выполнение научно-исследовательской и экспериментально-исследовательской работы магистранта.

78. Требования к учебно-методическому обеспечению:

1) Учебно-методическое и информационное обеспечение учебного процесса должно гарантировать возможность качественного освоения магистрантами образовательной программы магистратуры.

2) Реализация образовательной программы должна обеспечиваться свободным доступом к международным информационным сетям, электронным базам данных, к библиотечным фондам, компьютерным технологиям, учебно-методической и научной литературе.

3) Библиотечный фонд и обеспеченность учебной литературой на электронных и магнитных носителях должен соответствовать требованиям, предъявляемым при лицензировании образовательной деятельности.

79. Требования к организации практик:

Образовательная программа научной и педагогической магистратуры включает два вида практик:

1) педагогическую – в организации образования;

2) исследовательскую – по месту выполнения диссертации.

Педагогическая практика проводится с целью формирования практических навыков и методики преподавания.

Педагогическая практика может проводиться в период теоретического обучения без отрыва от учебного процесса. При этом магистранты могут привлекаться к проведению занятий в бакалавриате.

Исследовательская практика магистранта проводится с целью ознакомления с новейшими теоретическими, методологическими и технологическими достижениями отечественной и зарубежной науки, с современными методами научных исследований, обработки и интерпретации экспериментальных данных.

Образовательная программа профильной магистратуры должна включать производственную практику.

Производственная практика магистранта проводится с целью закрепления теоретических знаний, полученных в процессе обучения, приобретения практических навыков, компетенций и опыта профессиональной деятельности по обучаемой специальности, а также освоения передового опыта.

Содержание исследовательской/производственной практики определяется темой диссертационного исследования.

80. Требования к научно-исследовательской работе магистранта:

Научно-исследовательская работа в научной и педагогической магистратуре должна:

- 1) соответствовать основной проблематике специальности, по которой защищается магистерская диссертация;
- 2) быть актуальной, содержать научную новизну и практическую значимость;
- 3) основываться на современных теоретических, методических и технологических достижениях науки и практики;
- 4) выполняться с использованием современных методов научных исследований;
- 5) содержать научно-исследовательские (методические, практические) разделы по основным защищаемым положениям;
- 6) базироваться на передовом международном опыте в соответствующей области знания.

81. Требования к экспериментально-исследовательской работе магистранта:

Экспериментально-исследовательская работа в профильной магистратуре должна:

- 1) соответствовать основной проблематике специальности, по которой защищается магистерская диссертация;
- 2) основываться на современных достижениях науки, техники и производства и содержать конкретные практические рекомендации, самостоятельные решения управленческих задач;
- 3) выполняться с применением передовых информационных технологий;
- 4) содержать экспериментально-исследовательские (методические, практические) разделы по основным защищаемым положениям.

82. Результаты научно-исследовательской или экспериментально-исследовательской работы в конце каждого периода их прохождения оформляются магистрантом в виде отчета.

В рамках НИРМ (ЭИРМ) индивидуальным планом работы магистранта предусматривается обязательное прохождение зарубежной научной стажировки.

83. Заключительным итогом научно-исследовательской или экспериментально-исследовательской работы магистранта является магистерская диссертация.

84. Основные результаты магистерской диссертации должны быть представлены не менее чем в одной публикации и/или одном выступлении на научно-практической конференции.

85. Требования к содержанию и оформлению магистерской диссертации, их подготовке и защите определяются высшим учебным заведением самостоятельно.

86. Магистерская диссертация обязательно должна пройти проверку на предмет плагиата, правила и порядок проведения которой определяются вузом самостоятельно.

87. Требования к кадровому обеспечению вуза определены квалификационными требованиями, предъявляемыми при лицензировании образовательной деятельности.

Преподаватель вуза имеет свободу выбора способов и форм организации и проведения учебных занятий, методов обучения при условии соблюдения требований учебных планов и учебных программ.

88. В течение двух месяцев после зачисления каждому магистранту для руководства магистерской диссертацией назначается научный руководитель.

Научный руководитель и тема исследования магистранта на основании решения ученого совета утверждаются приказом ректора вуза.

Научный руководитель магистранта должен иметь ученую степень и активно заниматься научными исследованиями в данной отрасли науки (по специальности обучения магистранта). При необходимости могут назначаться научные консультанты по смежным отраслям наук.

89. Вуз оказывает содействие магистранту в публикации результатов исследования.

4. Требования к уровню подготовки обучающихся.

90. Результаты обучения определяются на основе Дублинских дескрипторов второго уровня (магистратура) и выражаются через компетенции. Результаты обучения формулируются как на уровне всей программы, так и на уровне модуля, отдельной дисциплины.

Дескрипторы второго уровня предполагают способности:

1) демонстрировать развивающие знания и понимание, полученные на уровне высшего образования, которые являются основой или возможностью для оригинального развития или применения идей, часто в контексте научных исследований;

2) применять знания, понимание и способность решать проблемы в новых или незнакомых ситуациях в контекстах и рамках более широких (или междисциплинарных) областей, связанных с изучаемой областью;

3) интегрировать знания, справляться со сложностями и выносить суждения на основе неполной или ограниченной информации с учетом этической и социальной ответственности за применения этих суждений и знаний;

4) четко и ясно сообщать свои выводы и знания и их обоснование специалистам и неспециалистам;

5) продолжать обучение самостоятельно.

91. Требования к ключевым компетенциям выпускников профильной магистратуры:

должен:

1) иметь представление:

- о современных тенденциях в развитии научного познания;
- об актуальных методологических и философских проблемах естественных (социальных, гуманитарных, экономических) наук;

- о противоречиях и социально-экономических последствиях процессов глобализации;
- о современном состоянии экономической, политической, правовой, культурной и технологической среды мирового бизнес-партнерства;

- об организации стратегического управления предприятием, инновационного менеджмента, теориях лидерства;

- об основных финансово-хозяйственных проблемах функционирования предприятий.

2) знать:

- методологию научного познания;

- основные движущие силы изменения структуры экономики;

- особенности и правила инвестиционного сотрудничества;

- не менее чем один иностранный язык на профессиональном уровне, позволяющим проводить научные исследования и практическую деятельность.

3) уметь:

- применять научные методы познания в профессиональной деятельности;

- критически анализировать существующие концепции, теории и подходы к изучению процессов и явлений;
- интегрировать знания, полученные в рамках разных дисциплин, использовать их для решения аналитических и управленческих задач в новых незнакомых условиях;
- проводить микроэкономический анализ хозяйственной деятельности предприятия и использовать его результаты в управлении предприятием;
- применять на практике новые подходы к организации маркетинга и менеджмента;
- принимать решения в сложных и нестандартных ситуациях в области организации и управления хозяйственной деятельностью предприятия (фирмы);
- применять на практике нормы законодательства Республики Казахстан в области регулирования экономических отношений;
- креативно мыслить и творчески подходить к решению новых проблем и ситуаций;
- проводить информационно-аналитическую и информационно-библиографическую работу с привлечением современных информационных технологий;
- обобщать результаты экспериментально-исследовательской и аналитической работы в виде магистерской диссертации, статьи, отчета, аналитической записки и др.

4) иметь навыки:

- решения стандартных научных и профессиональных задач;
- научного анализа и решения практических проблем в организации и управлении экономической деятельностью организаций и предприятий;
- исследования проблем в области менеджмента и маркетинга и использовать полученные результаты для совершенствования методов управления предприятием;
- профессионального общения и межкультурной коммуникации;
- ораторского искусства, правильного и логичного оформления своих мыслей в устной и письменной форме;
- расширения и углубления знаний, необходимых для повседневной профессиональной деятельности и продолжения образования в докторантуре;
- использования информационных и компьютерных технологий в сфере профессиональной деятельности.

5) быть компетентным:

- в области методологии исследований по специальности;
- в области современных проблем мировой экономики и участия национальных экономик в мирохозяйственных процессах;
- в организации и управлении деятельностью предприятия;
- в осуществлении производственных связей с различными организациями, в том числе органов государственной службы;
- в способах обеспечения постоянного обновления знаний, расширения профессиональных навыков и умений.

92. Требования к ключевым компетенциям выпускников научной и педагогической магистратуры:

должен:

1) иметь представление:

- о роли науки и образования в общественной жизни;
- о современных тенденциях в развитии научного познания;
- об актуальных методологических и философских проблемах естественных (социальных, гуманитарных, экономических) наук;
- о профессиональной компетентности преподавателя высшей школы;
- о противоречиях и социально-экономических последствиях процессов глобализации;

2) знать:

- методологию научного познания;
- принципы и структуру организации научной деятельности;
- психологию познавательной деятельности студентов в процессе обучения;
- психологические методы и средства повышения эффективности и качества обучения;

3) уметь:

- использовать полученные знания для оригинального развития и применения идей в контексте научных исследований;
- критически анализировать существующие концепции, теории и подходы к анализу процессов и явлений;
- интегрировать знания, полученные в рамках разных дисциплин для решения исследовательских задач в новых незнакомых условиях;
- путем интеграции знаний выносить суждения и принимать решения на основе неполной или ограниченной информации;
- применять знания педагогики и психологии высшей школы в своей педагогической деятельности;
- применять интерактивные методы обучения;
- проводить информационно-аналитическую и информационно-библиографическую работу с привлечением современных информационных технологий;
- креативно мыслить и творчески подходить к решению новых проблем и ситуаций;
- свободно владеть иностранным языком на профессиональном уровне, позволяющим проводить научные исследования и осуществлять преподавание специальных дисциплин в вузах;
- обобщать результаты научно-исследовательской и аналитической работы в виде диссертации, научной статьи, отчета, аналитической записки и др.;

4) иметь навыки:

- научно-исследовательской деятельности, решения стандартных научных задач;
- осуществления образовательной и педагогической деятельности по кредитной технологии обучения;
- методики преподавания профессиональных дисциплин;
- использования современных информационных технологий в образовательном процессе;
- профессионального общения и межкультурной коммуникации;
- ораторского искусства, правильного и логичного оформления своих мыслей в устной и письменной форме;
- расширения и углубления знаний, необходимых для повседневной профессиональной деятельности и продолжения образования в докторантуре.

5) быть компетентным:

- в области методологии научных исследований;
- в области научной и научно-педагогической деятельности в высших учебных заведениях;
- в вопросах современных образовательных технологий;
- в выполнении научных проектов и исследований в профессиональной области;
- в способах обеспечения постоянного обновления знаний, расширения профессиональных навыков и умений.

93. Специальные компетенции разрабатываются отдельно для каждой специальности магистратуры с учетом требований работодателей и социального запроса общества.

94. Уровень полученных знаний в рамках обязательного минимума и предлагаемого вузом объема учебной нагрузки обеспечивается различными видами контроля.

95. Контроль учебных достижений магистрантов и оценка их знаний по учебным дисциплинам или модулям организуется офисом (отделом, сектором) Регистратора на рубежных этапах учебного процесса (по завершении каждого академического периода и учебного года) и должны быть ориентированы на итоговые результаты обучения.

96. Офисом Регистратора ведется учет истории учебных достижений обучающихся, который отражается в их транскрипте установленной формы.

Транскрипт выдается магистранту на основе его письменного заявления на любом этапе его обучения.

97. Контроль знаний, умений, навыков и компетенций магистрантов осуществляется при проведении их итоговой аттестации.

98. Итоговая аттестация магистрантов проводится в сроки, предусмотренные академическим календарем и учебными планами специальностей в форме сдачи комплексного экзамена и защиты магистерской диссертации.

99. Комплексный экзамен проводится не позднее, чем за 1 месяц до защиты диссертации. В комплексный экзамен по специальности входят дисциплины цикла профилирующих дисциплин образовательной программы магистратуры.

100. Процедура защиты магистерской диссертации определяется вузом самостоятельно в соответствии с Типовыми правилами проведения текущего контроля успеваемости, промежуточной и итоговой аттестации обучающихся в высших учебных заведениях.

101. Лицам, завершившим обучение по образовательной программе магистратуры, присуждается академическая степень «магистра» по соответствующей специальности и выдается диплом государственного образца с приложением (транскрипт).

Вуз дополнительно может выдать выпускнику общеевропейское приложение к диплому (Diploma Supplement).

Приложение 1
к государственному общеобязательному
стандарту послевузовского образования

НОРМА

распределения компонентов образовательной программы научной и педагогической магистратуры (срок обучения 2 года)

№	Виды деятельности	Кол-во/кредитов	Кол-во недель	Общий объем в часах	В том числе		Средняя недельная нагрузка
					аудит-х /конт-х с преподавателем	СРМ	
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Теоретическое обучение (1:2)	42	45	1890	630	1260	52,0
2	Научно-исследовательская работа магистранта, включая выполнение магистерской диссертации, проводимая без отрыва от теоретического обучения (1:7)	3	-	360	45	315	
	Научно-исследовательская работа магистранта, включая выполнение магистерской диссертации (1:7)	4	9	480	60	420	54,5
3	Итоговая аттестация (1:6)	4	8	420	60	360	52,5
	ИТОГО	53	62	3150	795	2355	
4	Практика (педагогическая), проводимая без отрыва от теоретического обучения (1:1)	3	-	90	45	45	
5	Практика (исследовательская) (1:7)	3	12	360	45	315	30,00
6	Каникулы		13				
7	Экзаменационная сессия		9				
	ВСЕГО (52 нед. x 2г. – 8 нед.= 96 нед.)	59	96	3600	885	2715	

ПРИМЕЧАНИЕ:

1. Для получения академической степени магистра обучающийся должен освоить не менее 42 кредита теоретического обучения, не менее 6 кредитов практики и не менее 7 кредитов научно-исследовательской работы магистранта (независимо от запланированных кредитов в ТУПл специальности).

2. На комплексный экзамен планируется 1 кредит, на оформление и защиту магистерской диссертации - 3 кредита (независимо от запланированных кредитов в ТУПл специальности).

3. Для всех специальностей магистратуры устанавливается не менее 3 кредитов на педагогическую и не менее 3 кредитов на исследовательскую практику (независимо от запланированных кредитов в ТУПл специальности).

4. Продолжительность каникул должна составлять не менее 7 недель в учебном году, за исключением выпускного курса. Каникулярное время свыше 7 недель в учебном году вуз может самостоятельно перераспределить на другие виды деятельности.

5. Количество недель по видам деятельности вуз может изменять, при этом средняя недельная нагрузка магистранта не должна превышать 57 часов.

6. Летний семестр, ДВО могут планироваться за счет каникул или отдельно по академическому календарю

7. Три кредита НИРМ планируются параллельно с теоретическим обучением без отрыва от учебного процесса (по 1 кредиту на каждый семестр). Педагогическая практика планируется параллельно с теоретическим обучением без отрыва от учебного процесса во втором или в третьем семестре (все 3 кредита). При параллельном планировании разных видов деятельности недельная нагрузка по этим видам деятельности должна быть уменьшена с соответствующим увеличением количества их недель таким образом, чтобы средняя недельная нагрузка магистранта не превышала 57 часов.

Приложение 2
к государственному общеобязательному
стандарту послевузовского образования

НОРМА
распределения компонентов образовательной программы профильной магистратуры (срок обучения 1 год)

№	Виды деятельности	Кол-во/кредитов	Кол-во недель	Общий объем в часах	В том числе		Средняя недельная нагрузка
					аудит-х /конт-х с преподавателем	СРМ	
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Теоретическое обучение (1:2)	18	15	810	270	540	54,00
2	Экспериментально-исследовательская работа магистранта, включая выполнение магистерской диссертации (1:7)	4	9	480	60	420	54,55
3	Итоговая аттестация (1:6)	4	8	420	60	360	52,5
	ИТОГО	26	32	1740	390	1320	
4	Практика (производственная) (1:4)	2	5	150	30	120	30,00
5	Каникулы		4				
6	Экзаменационная сессия		3				
	ВСЕГО (52 нед. x 1г. - 8 нед. = 44 нед.)	28	44	1860	420	1440	

ПРИМЕЧАНИЕ:

1. Для получения академической степени магистра обучающийся должен освоить не менее 24 кредитов теоретического обучения, не менее 2 кредитов производственной практики и не менее 2 кредитов экспериментально-исследовательской работы магистранта (независимо от запланированных кредитов в ТУПл специальности).
2. На комплексный экзамен планируется 1 кредит, на оформление и защиту магистерской диссертации – 3 кредита (независимо от запланированных кредитов в ТУПл специальности).
3. Для всех специальностей магистратуры вузом самостоятельно устанавливается не менее 2 кредитов производственной практики (независимо от запланированных кредитов в ТУПл специальности).
4. Количество недель по видам деятельности может изменяться, при этом средняя недельная нагрузка магистранта не должна превышать 57 часов.
5. ДВО могут планироваться за счет каникул или отдельно по академическому календарю
6. ЭИРМ целесообразно планировать с самого начала обучения и можно проводить параллельно с теоретическим обучением или с производственной практикой. При параллельном планировании разных видов деятельности недельная нагрузка по этим видам деятельности должна быть уменьшена с соответствующим увеличением количества их недель таким образом, чтобы средняя недельная нагрузка магистранта не превышала 57 часов.

Приложение 3
к государственному общеобязательному
стандарту послевузовского образования

НОРМА
распределения компонентов образовательной программы профильной магистратуры (срок обучения 1,5 года)

№	Виды деятельности	Кол-во/кредитов	Кол-во недель	Общий объем в часах	В том числе		Средняя недельная нагрузка
					аудит-х /конт-х с преподавателем	СРМ	
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Теоретическое обучение (1:2)	36	30	1620	540	1080	54,00
2	Экспериментально-исследовательская работа магистранта, включая выполнение магистерской диссертации (1:7)	4	9	480	60	420	54,55
3	Итоговая аттестация (1:6)	4	8	420	60	360	52,5
	ИТОГО	44	47	2520	660	1860	
4	Практика (производственная) (1:4)	4	10	300	60	240	30,00
5	Каникулы		11				
6	Экзаменационная сессия (3x2 нед.)		6				
	ВСЕГО (52 нед. + 22 нед. =74 нед.)	48	74	2820	720	2100	

ПРИМЕЧАНИЕ:

1. Для получения академической степени магистра обучающийся должен освоить не менее 36 кредитов теоретического обучения, не менее 4 кредитов производственной практики и не менее 4 кредитов экспериментально-исследовательской работы магистранта (независимо от запланированных кредитов в ТУПл специальности).
2. На комплексный экзамен планируется 1 кредит, на оформление и защиту магистерской диссертации – 3 кредита (независимо от запланированных кредитов в ТУПл специальности).
3. Для всех специальностей магистратуры вузом самостоятельно устанавливается не менее 4 кредитов производственной практики (независимо от запланированных кредитов в ТУПл специальности).
4. Количество недель по видам деятельности может изменяться, при этом средняя недельная нагрузка магистранта не должна превышать 57 часов.
5. Продолжительность каникул должна составлять не менее 7 недель в учебном году, за исключением выпускного курса. Каникулярное время свыше 7 недель в учебном году вуз может самостоятельно перераспределить на другие виды деятельности.
6. Летний семестр, ДВО могут планироваться за счет каникул или отдельно по академическому календарю.
7. ЭИРМ целесообразно планировать с самого начала обучения и можно проводить параллельно с теоретическим обучением или с производственной практикой. При параллельном планировании разных видов деятельности недельная нагрузка по этим видам деятельности должна быть уменьшена с соответствующим увеличением количества их недель таким образом, чтобы средняя недельная нагрузка магистранта не превышала 57 часов.